

Dayanışma

KASIM 1984

SAYI: 28 2.- DM

Flick olayında Alman Genel Kurmayı uyuyor mu?

Bir muhtıra bile vermediler!!

Flick tekelinden rüşvet alan F.Alman politikacılarının listesi uzadıkça uzadı. Cumhurbaşkanı, başbakanlar, meclis başkanları, parti genel başkan ve sekreterleri, bakan-

lar ve milletvekilleri... Herkes nasibini almış. Rüşvet, bozulan gelir dağılımını "dar gelirli" lehine yumuşatan bir yoldur. Tıpkı, kaçakçılık, fu-

huş gibi vb. Ancak, gelir dağılımını "normalleştirmeyi" hedef alan bütün girişimler, ilk bakışta haklı ve masum eylemler gibi görünse de, sonuçta çok tehlikeli bir noktaya ulaşılar: Devletin itibarını zedelemek! Grev de böyledir, ekonomik işçi hareketleri de. Rüşvet ve irtikapta böyledir, demokrasi de. Nitekim F.Alman politikacılarını ve politik bütün kurumlarını içine alan rüşvet skandalı da F.Alman devletinin itibarını yerle bir etmiş bulunmaktadır. Bismarck'ın eseri yıkılmak üzere-

Yapılacak iş bellidir. Devlet elden gitmektedir. Devleti politika çamurundan kurtarmak, ona eski itibarını yeniden kazandırmak gerekmektedir. Bunu da yapsa yapsa, Federal Alman Genel Kurmay Başkanı ve silah arkadaşları yapabilirler. Ancak, aradan bunca zaman geçmiş, fakat F. Alman Genel Kurmaylığı'ndan hâlâ herhangi bir ses yükselmemiştir. Komutanlar henüz bir muhtıra bile vermemişlerdir.

(Devamı 9. sayfada)

Fransa'da üç işçimizin öldürülmesi üzerine

Dayanışma ateşini yine işçi sınıfı yaktı

50 bin Fransız, göçmen işçi... 50 bin insan yabancı düşmanlığına karşı, patronların barbarlığına karşı Kemal Özgün'le birlikte...

Geçtiğimiz ay Fransa'da ırkçı-faşist-yabancı düşmanları üç cinayet işledi. Cinayetlerden birincisinde Fransız Genel İşçi Sendikaları (CGT) ve Fransız Komünist Partisi üyesi Kemal Özgün çalıştığı fabrikada tüfekle vurularak öldürüldü. Diğer iki cinayet aynı yerde bir kahvehaneye açılan ateş sonucunda vuku buldu

ve iki Türkiyeli işçi, Salih Kaynar, Abdullah Yıldız öldürüldü.

Bu cinayetler Fransız işçi sınıfı başta olmak üzere ilerici Fransız kamuoyunu derinden yaraladı ve ayağa kaldırdı.

Chateaubriant'daki kahvehaneyi tarayarak iki işçimizi öldüren katil yakalandı. Fre-

(Devamı 9. sayfada)

Dayanışma

Fransa'da faşist terör

IRKÇI-FAŞİST hareketin nisbi bir gelişme gösterdiği Fransa'da üç işçi yurttaşımızın öldürülmesi, Avrupa'daki "yabancı düşmanlığının" en taze sonucunu oluşturuyor. Batı Avrupa'nın gelişkin kapitalist ekonomilerinin aşılama krizi ve çözülme "işsizlik sorunu" temelinde gelişen "yabancı düşmanlığı" üzerine kulu hükümet politikaları, ırkçı-faşist hareketlerin de besin kaynağıdır. Bu durum F.Almanya ve Fransa'da çok belirgindir.

Kapitalist ülkelerdeki krizin ve özellikle de işsizliğin sebebinin göçmen işçiler olmadığı açık. O halde, hükümetlerin "hâl çaresi" olarak gördükleri göçmen işçi düşmanı politikalar, aslında çaresizlikten, burjuva gericiliğinden, işçi emeğini "köle emeği" olarak görmekten ve son söz olarak, işçi sınıfına düşmanlıktan kaynaklanıyor. Faşist nareketlerin yaptığı da, bu genel politik tutumu ırkçılığa vurdurmak ve kaba şiddete dönüştürmektir. Le-Pen'in başını çektiği Fransız faşistleri, üç işçi yurttaşımızın şahsında, Fransız işçi sınıfına saldırmış olmaktadır.

Nitekim, saldırıya karşı yükselen tepkilerin başını Fransa işçi sınıfı çekmiş, Komünist Partisi ve onun yönlendirdiği CGT ile diğer demokratik güçlerin protesto eylemi, Mitterand yönetimini de tutum almaya zorlamıştır.

İşe bakın ki faşist bir saldırı Fransa'da komünistler ve işçi sınıfı, demokratlarla elbirliği içinde protesto ederken, yani öldürülenlere İŞÇİ SINIFI SAHİP ÇIKARKEN, Türkiye'de Tercüman gazetesinin faşist yazarları, sınıfımızın kurbanlarını TÜRK, faşist katilleri de, faşist değil FRANSIZ sayıp olayı çarpıtmakta, protesto eyleminin örgütlü ve sınıfsal karakterini de örtbas ederek, "Türlere saldıran Fransızları" kınamaktadırlar. Yani, kendileri gibi ırkçı-faşist olan saldırganların bu politik kimliği ile, saldırıya uğrayanların sınıfsal kimliği ortadan kaldırılmakta, bunun yerini Türk-Fransız ilişkileri konulmaktadır.

Tercüman'ın faşist yazarları, öldürülen üç işçi yurttaşımızın da can düşmanlarıdır, çünkü işçi sınıfının düşmanıdır. Bu yüzden, saldırganları "FAŞİST" değil, Fransız olarak nitelendirmek isterler. Ölenlerin de "İŞÇİ" değil "TÜRK" olduklarını söylemek hem kendi görüşlerine, hem de aynı şey olan bugünkü resmi devlet ideolojisi-

(Devamı 9. sayfada)

Fransa'da yükselen tepkiler

"Evren cellatlığına son"

Fransız bilim adamları, hakimleri, yazar ve sanatçıları Türkiye'de idama mahkum edilen 200 kişiyi temsil eden 200 meşale ile yürüdü.

Faşist Evren yönetiminin idamlara yeniden hız vermesi, pek çok verilmiş idam kararını onaylamaktan başka peşpeşe infazlara girişmesi, faşizme karşı demokratik tepkileri genişletti.

Paris'te, Türkiye Büyükelçiliği önünde Genç Komünistlerin başlattığı ve polisin müdahalesi sonucu çatışmayla ve 4 göstericinin yaralanmasıyla sonuçlanan eylemden sonra Türkiye Büyükelçiliği ve Fran-

sız TV'si önünde günlerce süren gösteriler yapıldı. Fransız Komünist Partisi milletvekillerinin de katıldığı bu eylemler Türkiye ve T.Kürdistan'daki mezalime karşı kamuoyunun duyarlılığını yükseltti. Fransız radyo ve televizyon kuruluşları, olaylara geniş yer vermeye başladılar. Amaç, sırada bekleyen 200 idam kararının infazını engellemek, caydırıcı olabilmektir.

Fransa'da bulunan Türkiyeli sol siyasi örgütlerin gerçekleştirdiği ortak çalışma sonucu, Fransızca ve Türkçe olarak, onbinlerce afiş, bildiri ve pul basılıp dağıtıldı. Eylemler, Hıdır Aslan'ın onaylanmaması ve infazın eşliğine gelmiş idam hükmünü engelleme noktasında yoğunlaştırıldı.

Ancak, insan hak ve onurunda, özgürlük ve demokrasi konusunda tam duyarlılık ve kan akıtmada bir isteri içinde bulunan Cunta 25 Ekim günü sabahı Hıdır Aslan'ı idam etti.

(Devamı 9. sayfada)

Barış derneği davasında son durum

Dikerdem ve beş arkadaşı bırakıldı

Barış Derneği yöneticileri hakkında verdiği 5-8 yıl arası mahkumiyet kararları yargıtayca bozulan İstanbul 2 numaralı sıkıyönetim mahkemesi eski kararında ısrar etti. Mahkeme, bir yandan kararında ısrar ederken, öbür yandan, aralarında demek başkanı Mahmut Dikerdem ve İstanbul Barosu Başkanı Orhan Apaydın'ın da bulunduğu 6 kişinin tahliyesine karar verdi.

Bu davanın her hangi bir hukuki niteliği yoktur. Dolayısıyla verilen mahkumiyet kararlarına rağmen alınan tahliye kararlarının da önemi yok. Mahkemenin, şu veya bu gerekçeyle mahkum etmeye çalıştığı, demek yöneticileri değil, fakat onlarla birlikte ve esas olarak, barış fikridir. Davaya, bizzat Evren çetesi tarafından yönlendirilmektedir. Verilen mahkumiyet kararları

(Devamı 9. sayfada)

İşkenceci emniyet müdürü rüşvetçi çıktı

12 Mart askeri rejiminin İstanbul Siyasi Şube müdürü ve herhalde işkencenin yoğunlaştırıldığı dönemlerdeki bulunmaz niteliklerinden ötürü 12 Eylül faşist döneminin İstanbul Emniyet Müdürü olarak atanmış Şükrü Balcı'nın, "Gazinocular kralı" Fahrettin Aslan ile İstanbul'un ünlü "baba"larından Dünder Kılıç'ın verdikleri ifadelerle bir ke-

daha gözler önüne serildi.

Fahrettin Aslan'ın ifadesinin bir bölümü şöyle:

"Şükrü Balcı İstanbul'a dört kere tayin edildi. Geldiği günden gittiği güne kadar İstanbul'da rüşvet almadığı adam bırakmadı... Ne yazık ki kimse kendisinden hesap sormadı, üstelik yurtdışına tayin edildi."

(Devamı 6. sayfada)

Evren'in uçak sanayii hayali

12 Eylül faşizmiyle azgınlaşan Türk militarizmi "kendi uçakını kendin yap" sloganıyla ortaya attığı uçak sanayii kuma hayalini gerçekleştirildiğini sanmanın sevinci içinde Ekim ayı sonunda bir temel atma töreni gerçekleştirdi.

Ankara'da kurulacak olan bu tesisler için halkımızın boğazından kesilecek olan 41 milyar lira harcanacak. Üstelik bu meblağın yarısı döviz olarak bulunacak. Bu rakamlarda fiyat artışlarını gözönüne almayan 1984 yılı maliyetleriyle çıkarılmış ortaya.

"Tesisler" kuruldu farzedelim, bu tesislerde on yıl içinde sadece 160 uçak "üre-

(Devamı 9. sayfada)

Evren şimdi de Özal'ın 'alternatifliğine' soyunmak peşinde

BAKIŞ

146/1 ve Futbol

Özal'ın iskartaya çıkarılma zamanı geldiğinde, yerine burjuva demokrat bir alternatif getirilmesin diye, Kenan Evren ve onun ordusunu yeniden piyasaya sürmek ABD'nin ve faşizmin ardındaki en gerici çevrelerin makyavelist beklentisidir.

(GERÇEK Gazetesinin Ekim 1984 tarihli 229. sayısından alınmıştır.)

24 Ocak kararlarıyla ekonominin patronluğuna başlayan -kısa bir süre uzak kaldıktan sonra- yeniden tam ekonomik yetkilerle patronluğunu sürdüremekte olan Turgut Özal ve onun ekonomik politikası her geçen gün daha da çıkmaza saplanıyor.

12 Eylül faşist darbesinin 4. yıldönümü nedeniyle geçen sayımızda yazdığımız yazıda Turgut Özal'ın 24 Ocak'tan sonra oynadığı rolü özetlemiştik. Ve 24 Ocak kararlarının ancak faşist bir rejimle uygulanabileceği konusunda yıllardır belirttiğimiz gerçekliği tekrarlayarak, Turgut Özal'ın 12 Eylül darbesinin birinci derece tertipçileri arasında olduğunu bir kez daha hatırlatmıştık.

Bu husus artık hiç kimsenin meçhulü değil. 12 Eylül'den önceki aylarda Özal'ın generallerle gizli toplantılar yaptığı, onları darbeye teşvik ettiği açıklandı. Böylece generaller de ABD'den direktifi alınca, uygun bir zaman kollayarak faşist bir cunta halinde yönetime el koydular.

12 Eylül'ün 4. yıldönümü nedeniyle günlük basında 12 Eylül olayı konusunda yapılan yeni yayınlar da yıllardır tekrarladığımız bu tespitlerin birer yakıştırma olmadığını, gerçek olduğunu bir kez daha ispatladı.

Gene geçen sayımızda söylediğimiz gibi, Özal, kendisinin -yani IMF'nin- ekonomi politikasını uygulayabilmek için K.Evren'e muhtaçtır. K. Evren de ABD'den aldığı emirle darbeyi yaptığı için ve ABD ekonomik planda Özal'ı istediği için Özal'a muhtaçtır.

Özal ekonomisi ancak sapaıyla yürütülebilirdi. Ve dört yıldır bu ekonomi Kenan Evren'in ve onun ordusunun sopsasıyla -yani SİLAH ZORUYLA- yürümektedir.

Evren ile Turgut Özal birbirini tamamlayan iki parçadır. Bir elmanın iki parçası gibidir. Özal'ın ekonomisi Evren'in siyasetine (sopsasına) muhtaçtır, Evren'in siyaseti de Özal'ın ekonomisine (zam, açık, sefalet ve kemer sıkıtma)...

Kitleler Özal'ın ekonomisinden bunaldıkça, buna tepki duymaya ve mücadeleye kalkıştıkça karşılığında Kenan Evren'in ordusunu ve komutanlarını bulacaklardır.

ÖZAL'IN MANEVRA ALANI DARALYOR

Ne var ki, artık iyice görülüyor: Özal giderek sıkışmak-

tadır. Özal'ın ekonomisi kitlelerin tüketim düzeyini düşürmek, onların durumunu daha da kötüye götürmek, buna karşılık bir avuç parababasından BAZILARINI -hepsini bile değil- daha zengin yapmak sonucundan başka bir şeye varmayacaktır. Zaten bunu Özal ve onun ekonomisinin mucitleri de biliyorlardı.

Kemerler sıkıldıkça sıkıldı, halkın yaşam düzeyi daha kötüye gitti. İşçi ücretleri bir kaç yıl içinde 10 dolardan 6 dolara düşürüldü. Fert başına düşen milli gelir, 1200 dolardan 800 dolara indi. Halk bunaldıkça bunaldı.

Yani Özal IMF'nin, ABD'nin direktiflerini uyguladı.

Ne var ki, Özal Türk tekelci sermayesinin, Türkiye kapitalizminin bunalımını çözmedi. Bir-iki tekelci hariç, Türk tekelcilerinin çoğunu bile tatmin etmekten aciz kaldı. Nitekim son zamlarda iyice görüldüğü gibi tekelcilerin giderek artan kesimleri huzursuzluklarını, rahatsızlıklarını açık açık dile getirmektedirler. Bunun en son ve en canalıcı örneği Türkiye Odalar Birliği Başkanı Mehmet Yazar'ın hükümete bir çeşit ultimatom niteliğinde dile getirdiği eleştiri ve muhalefet görüşleridir. Böylece:

• Özal'ın hükümet başkanlığına getirilmesiyle kamuoyunda yaratılan suni umutlar sönmüştür. Kitleler bir kez daha yanıldıklarını anlamışlardır.

• Buna karşılık, Özal hükümet başkanlığına getirildiğinde, çıkışsız durumdaki tekelci burjuvazinin kimi kesimleri "bekle-gör" politikasına girmişlerdi. Bu kesimler, Özal'a açık bono vermişlerdi, fakat bir süre daha beklemeyi uygun görmüşlerdi. Şimdi bu bekleyenler, beklentilerinin suya düşmekte olduğunu görmektedirler.

Böylece bir yandan kitlelerde bıçak kemiğe dayanmıştır, öte yandan tekelci burjuvazinin belli kesimleri dahi hoşnutsuzluklarını açıkça dile getirmeye başlamışlardır.

ÖZAL'IN ŞANTAJI

Böylece git gide sıkışmakta olan Özal, artık kendi şovlarının, atraksiyonlarının yerterli olmadığını görmektedir. Bu durumda Özal'ın başvur-

duğu şey şantajdır. Özal, tıpkı komutanı Evren gibi "demokrasiye geçiş süreci" diye yutturmacayı, halka yutturmaya gayret etmektedir. Özal hükümeti faşist diktatörlüğün ve silah zoruyla geçirilmiş faşist bir anayasanın, bu anayasa göre gene silah zoruyla seçtirilmiş parlamenterlerden oluşan göstermelik parlamentonun adı "demokrasiye geçiş süreci" olmuştur.

Özal işte kendisinin şantaj politikasını bu "demokrasiye geçiş" teranesi üzerine oturtmuştur. Sanki Türkiye'de demokrasiye geçiliyormuş gibi, Özal kendisini "demokrasiye geçiş" in mimarı olarak göstermek hokkabazlığına soyunmuştur.

Evren-Özal

ikilisi bugün faşist rejimin iki elebaşısıdır. Buna karşılık biricik alternatif ancak ve ancak her ikisinin birden alaşağı edildiği, yani faşist rejimin yerle bir edildiği, ordunun işbaşından uzaklaştırıldığı ve ÖZGÜRLÜĞÜN KAZANILDIĞI bir alternatiftir.

24 Ocak kararlarının baş mimarı -ve 12 Eylül darbesinin baş tertipçilerinden biri- olan T.Özal, yani faşist diktanın getirilmesinde baş rollerden birisini paylaşan T. Özal, hiç utanmadan kendisini demokrasiye geçişin "güvencesi" olarak göstermek sevdiğindedir. Oysa döne döne söylediğimiz gibi, Özal'ın uygulayacağı ve sürdürmekte olduğu ekonomik politika faşist diktanın devamını geciktirir. Özal, Evren'in sopsası olmadan iktidar edemez. Buna rağmen, kendisini demokrasiye geçiş gibi göstermektedir.

Oysa Türkiye'de demokrasiye filan geçildiği yoktur. Faşizm şimdi de kendisini parlamenter kılıflar edinerek varlığını sürdürmektedir.

Özal ise bunu iyi bildiği halde, kendisini biricik alternatif diye sunmaktadır. Bir-çok defalar kapalı ya da açık şekilde "ben gidersem ordu-

yeniden gelir" demektedir.

Oysa ordu gitmemiştir ki yeniden gelsin. Askeri faşist diktatörlük işbaşındadır. Ordunun son Türk devletini -Türk burjuvazisinin baskı ve diktatörlük kurumunu- koruma ve kollama görevi sivil görevli askerî bir rejimle sürdürmektedir. Dolayısıyla, "ben gidersem, askerîye yeniden gelir" şantajı Özal'ın uzun süre kullanacağı demagogik ve makyavelist bir araç olarak kalacağına benzemektedir.

(Devamı 6. sayfada)

Halit'le Şevket

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) Genel Başkanı Halit Narin şöyle demiş: "Türkiye'de grev olmaz, grevler söylendiği gibi başlamaz. Taraflar daha fazla çaba harcayarak uzlaşırlar, ortak görüşte birleşirler. Biz de tarafları uzlaştırırız, aracı oluruz. Şevket Yılmaz ve ben, bu günler için varız. Zaten görevimiz de bu. İkimiz başbaşa verince, tüm sorunları hallederiz, anlaşmazlıkları çözeriz. Ortada uyumsuzluk kalmaz."

YERDEN GÖĞE KADAR HAKLI

Halit Narin bu sözlerinde haklıdır. Çünkü Halit Narin ve Şevket Yılmaz gerçekten de bu günler için vardılar. Çünkü:

*Türkiye'de 12 Eylül darbesinden bu yana grev hakkı

filen kaldırılmıştır. Kenan Evren'in yasalarına göre grev hakkı sadece kağıt üzerinde kalmıştır.

*Gene 12 Eylül faşist darbesiyle birlikte Türkiye işçi sınıfının ileri sendikal konfederasyonu DİSK kapatılmış, yöneticileri dört yıl süreyle hapisle tutulmuşlardır ve halen idam talebiyle yargılanmaktadır.

*Böyle olunca, ortaya işçileri işverenlerle uzlaştırmayacak bir durum ortaya çıkmaz. Çünkü işçiler dört yıldır zaten silah zoru (sıkıyönetim süngüsü) altında tutulmaktadır. Üstüne üstlük, sendikal planda meydan büyük ölçüde sarı sendikacılara kalmıştır.

*Eh, bu durumda elbette yasal grev falan olmaz. Yasal grev olursa, olsa olsa şike grev olur.

HALİT'LE ŞEVKET ESKİ DOSTTUR

Halit Narin'le Şevket Yılmaz beraberliği birisinin TİSK ötekinin Türk-İş Başkanı olduğu yıllarla sınırlı değildir. Halit Narin uzun yıllardır TİSK başkanıdır ama daha da uzun yıllardır Türkiye Tekstil İşverenleri Sendikası (TİS) Başkanıdır.

Şevket Yılmaz ise Halit Narin'den de eski bir başkanıdır. Nesli bir türlü tükenmeyen en kaşarlanmış sarı sendikacılardan birisidir Şevket Yılmaz. Kendisi neredeyse 30 yıla yakındır Türk-İş'e bağlı sarı TEKSİF'in genel başkanıdır.

Böyle olunca, birisi en azgın, en saldırgan ve adı faşiste çıkmış bir işveren sendikası başkanı tekelci, ötekisi ezel ebed sarı gangster sendikacı nice yıldır ülkemizdeki tekelci işçilerini haraca kesmişlerdir. Aralarında nice alım-satım, nice alış-veriş olmuştur. Şevket Yılmaz TEKSİF Başkanı olarak kimibilir kaç kez on binlerce işçiyi tekelci işverenlerinin başkanı Halit Narin'e satmıştır. Şimdi de, birisi işveren sendikaları konfederasyonunun başkanıdır, ötekisi işçi sendikaları konfederasyonunun.

Yani sizin anlayacağınız, eskiden aralarındaki alış-veriş sadece birkaç on bin işçinin alın teriyle sınırlıydı, şimdi ise Kenan Evren'in süngüsü sayesinde milyonu aşkın işçinin alın teridir sözkonusu olan.

Üstelik de Halit, Şevket'e pek de önem vermez. Çünkü bir efendi uşağı ile dost olabilir ama uşak daima uşaktır. Halit de Şevket'e özellikle K. Evren sayesinde rahatça böyle davranmaktadır.

(Devamı 9. sayfada)

Halit ve Şevket işbaşında.

Rakamlar gösteriyor

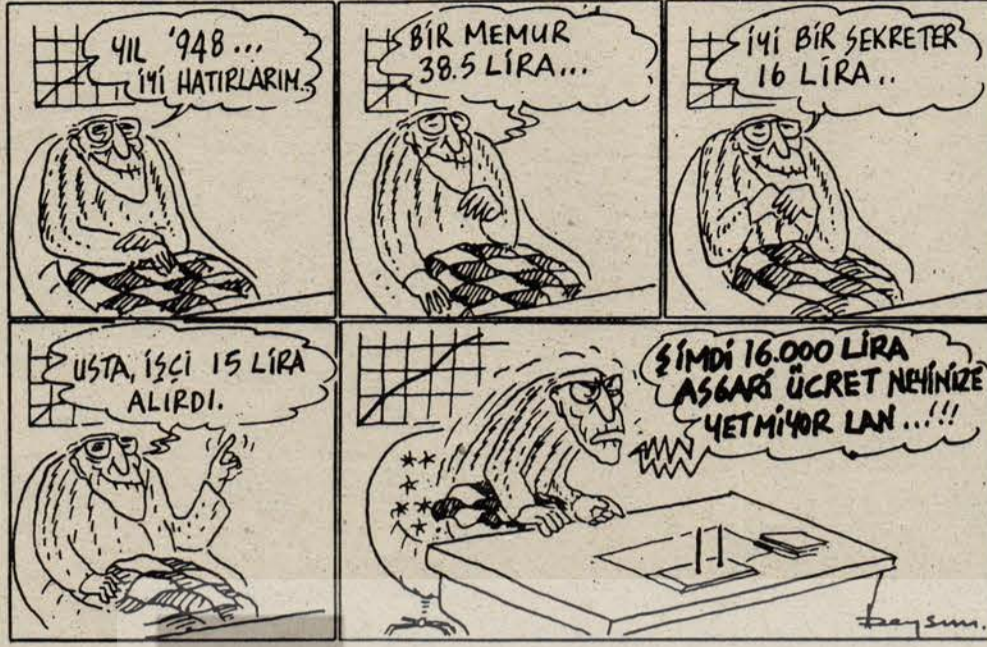
İşçiler bugün daha yoksul

Rakamların dilini anlamak zor bir iş. Üstelik bu dilin anlaşılmasını için özel gayret sarfedenler varsa. Meselâ bir devlet yetkilisi şöyle diyebilir: "1963 yılında günlük işçi yevmiesi ortalama 17 lira 91 kuruş'tu. Bugün ise 1302 lira oldu" Evet, böyle der ve bu yalan olmaz. Sosyal Sigortalar Kurumunun istatistik yıllığında gösterildiği üzere ortalama günlük işçi ücretleri yıllara göre şöyle seyretmiştir:

TABLO 1

1963	17.91
1977	146.53
1978	207.93
1979	249.31
1980	426.96
1981	543.84
1982	691.03
1983	944.37
1984	1302.00

Eh! Allah razı olsun demek lazım. Ama 1963'te de işçi, şimdi de işçi olan her insan bu rakamların yalan olmasa bile eksik olduğunu, gerçeği yansıtmadığını kendi yaşamlarından bilir. Sofrasına giren zeytin tanelerinin azalışıyla, günlük ücretlerdeki artışın(!) uyuşmadığını anlar. İşte işin sırrı burada. Acaba 1963'ten bu yana fiyat artışları, enflasyon işçi ücretlerinin satın alma gücünü ne ölçüde aşındırmış? 1977'de ortalama 146 lira 53 kuruş yevmiye alan işçi 1963'ten 1977'ye fiyatlar beş misli arttıktan dolayı satınalma gücü düşürülmüş bir ücret almaktadır. Kağıt üzerinde 146 lira görünen ücret yeni fiyatların hüküm sürdüğü 1977 yılında aslında sadece 27. lira gerçek günlük ücrete denk düşmektedir. Ama gene

TABLO 2

	1963	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984
Parasal Ücretler	17.91	146.53	207.93	249.31	426.96	543.84	691.03	944.37	1302.00
Gerçek Ücretler	17.91	27.07	23.74	20.54	15.34	14.19	15.51	13.83	13.25

de işçinin günlük ücreti 17 liradan 27 liraya yükselmiştir. Yani gerçek ücretlerde bir artış söz konusu olmuştur. Çünkü işçiler grev ve toplu sözleşme silahlarını kullanabilmişlerdir. Ama 1977'den sonra işler tersine dönmüştür. Önce enflasyondaki hızlanmaya sendikal mücadele yetişememiş, sonra 12 Eylül faşist darbisiyle sendikal haklar yasaklanmış ve işçiler sür'atle yoklaştırılmıştır. Şimdi yukarıdaki tabloyu tekrar yazalım ve hemen onun altına bu üç

retlerin gerçek satın alma gücünü gösteren rakamları koyalım. Bunu yukarıda izah ettiğimiz gibi enflasyon oranlarını gözönüne alarak hesaplamak mümkün olmuştur. (Bkz. Tablo 2)

Yani işçinin 1984'teki 1302 liralık ortalama günlük ücreti 1963'teki ücreti olan 17 lira 91 kuruştan seksen misli fazla. Ama bu arada fiyatların yüz mislinden fazla arttığı için işçinin eline geçen gerçek gelir 1963'tekinden daha düşük. İşte burjuvazinin

ali-cengiz oyunu. Dikkat edilirse gerçek ücretlerde en hızlı düşme 1980'den itibaren ortaya çıkmış, 1979'da yirmi lira olan gerçek ücret 1980'de onbeş liraya, 1981'de 14 liraya ve nihayet 1984'te 13 liraya kadar düşmüştür. Bu da faşizmin işçi sınıfına, çalışan yığınlarına uyguladığı dolaylı zulmün bir ifadesidir.

Türkiye'de toplu işçi çıkarma dönemi açıldı

□ Göstermelik "işçi çıkarma yasağı"nın kaldırılmasından sonraki ilk hafta içerisinde binden fazla işçinin işine son verildi.

□ Patronlar özellikle demokratik birikimin yoğun olduğu sendikalarda örgütlü işçileri işten çıkarıyorlar

Faşist cuntanın, bütün işçi haklarını ortadan kaldırırken, suret-i haktan görünme kaygusuyla koyduğu "işçi çıkarma yasağı" kaldırıldı. Bu "yasak" göstermelikti, işlemedi. Patronlar, sıkıyönetim komutanlarından izin alarak toplu işçi çıkarmayı sürdürüyorlardı. Keyfi işçi çıkarmaları, "huzur bozma, iş yavaşlatma, işverene zarar verme" vb. hatta "işveren hakkında olumsuz sözler söyleme" gibi, kargaları bile güldürecek gerekçelere dayandırılıyordu. Kılıf hep vardı.

Şimdi serbest! Dilediğin kadar işçiyi, dilediğin zaman çıkarabilirsin. "Gereğe" aramaya gerek kalmadı. Patronlar için bulunmaz fırsat. Keşide 15 milyon işsiz varken, tadından yenmeyecek bir nimet olacak "işçi çıkarma hakkı!"

Nitekim patronlar buna çok sevindiler. Halit Narin "Demokrasinin gereği budur" dedi. İşveren demokrasisinde işverenler bir demokratik hak daha elde ettiler. Büyük-küçük bütün patronlar bu demokratik haklarını tepe tepe kullanacaklar.

Kullanıyorlar da. Kasım ayının ilk haftasında, değişik işyerlerinde 1000'den çok işçinin işine son verildi. Kimi işveren "kapasite fazlası" bulunduğu işçiyi çıkarıyor, kimisi

işyerindeki sendikayı azınlığa düşürmek için sendikal işçileri. Süren toplu sözleşme görüşmelerinde isteği fazla bulunan işçileri çıkaran patronlar da var.

Ama herhalde toplu işçi çıkarmalar, işçilerin, bütün dayatmaları reddedip kendi çıkarlarına sarıldıkları, faşist yasakları kırıp mücadele alanına çıktıkları zaman yaygınlaşacak. Türkiye'de işçi çıkarma dönemine girilmiştir, dolayısıyla "İŞ VE EKMEK KAVGASI" kızışacak.

GERÇEĞİN DİLİ (GERÇEK, Sayı: 229'dan alınmıştır.)

Alçak bile değiller

Askeri birlikler üç aya yakın zamandır T.Kürdistan'daki pek çok yörede "operasyon" adı altında şiddetli bir terör kasırgası estiriyorlar. Erüh ve Şemdinli'de meydana gelen bir girişimi bahane ederek, Türk militarizmi bölgeye yeni yeni takviye birlikleri göndererek, Kürdistan'ın altını üstüne getiriyor. Köy köy, ev ev ve tam bir işgal ordusu niteliğinde masum Kürt insanlarına saldırıyorlar. İnsan öldürüyorlar, işkence yapıyorlar, evleri yakıp yıkıyorlar.

Erüh ve Şemdinli'de bazı Kürt grupların giriştikleri bu eylem bu şekilde Türk şovenizmi için, Türk faşizmi ve militarizmi için yeni bir devlet terörü bahanesi oldu. Komutanlar mazlum Kürt halkı üzerine zulüm üstüne zulüm saçarak askeri harekât yönetiyorlar. Nice insanın nice yıllardır sürüp gelen acısını, gözyaşını yeni yeni zulüm çarklarıyla, şiddet operasyonlarıyla arttırdıkça arttırıyorlar.

Ve akşamları garnizonlarda rakı içerek, viski kadeşleri tokuşturarak "eşkiya" diye niteledikleri Kürtlere karşı kazandıkları "zafer"leri kutluyorlar. Savunmasız, korunmasız, masum ve mazlum nice Kürt insanı onların gözünde bir sinek kadar bile önemli değildir.

Ve Türk basını tıpkı eskiden olduğu gibi, bugün de, bütün bu korkunç mezalime alkış tutmaktadır. Şovenizmle, militarizmle yoğrulmuş hasta beyinler, yılan gibi zehirli kalemle askeri komutanların Kürt halkına yağdığı zulümle kendilerinden geçerek, isterik çılgınlıklar atıyorlar.

Böylece T.C.'nin 1920'lerden beri sürüp gelen "Kürdistan operasyonları" geleneği en utanç verici biçimde sürüp giderken, insanlıktan çıkmış, - daha doğrusu hiçbir zaman insan olmamış - bir guruh ibret dolu tablolar sunuyor.

Bu tablo karşısında biz, herşeyden önce İNSAN olarak, bu türdeşlerimizden utanıyoruz. Onlara da biyoloji kitaplarında insan dendiği için, insanlar arasında böyle süflü mahluklar da bulunduğu için ve kendilerine insan diyen bu yaratıkların bize hayvandan bile daha uzak olduğunu bilerek utanıyoruz.

Biz bütün bu insanlık suçlarını alçak olarak dahi görmüyoruz. Çünkü alçak terimi bile, hiç değilse az da olsa belli bir irtifa (yükseklik) demektir. Bunlar alçak bile değillerdir, irtifasız bile değillerdir. Bunlar olsa olsa çukurdurlar... Karanlık ve korkunçurlar. Lagımla doludurlar.

İşverenlerin "ikna" metodları

12 Eylül faşizminin getirdiği tüm tedbirlere, önce grevlerin yasaklanmasına, ardından geçmişte mücadele ile kazanılmış hakların gasbedilmesine, militan sendikaların kayyum altına alınıp işletilmez hale getirilmeleri ve sendikaların tutuklanmalarına, grev ve lokavt yasalarının pratikte grev yapmayı imkansız kılan bir hale getirilmesine rağmen kapitalistler hâlâ rahat değil. "Diken bahçesinde hiç bir gül" bulunmamasını istiyorlar. Bu "gül"lerden birisini Türk-İş'e bağlı faşist yönetim-

li Çelik-İş sendikasına karşı işçilerin yoğun bir şekilde üye oldukları bağımsız Otomobil-İş sendikası teşkil ediyor. Ve burjuvazi bu gülü, bir yolunu bulup koparmak istiyor. Gün geçmiyor ki bir fabrikada işçiler Otomobil-İş'e gitmekten menedilmek için baskıya uğrasın, işten atılmakla tehdit edilmesin, hatta atılsın.

Bunun son örneklerinden biri Ankara'daki Aybakar Makine Sanayii işyerinde ortaya çıktı. Fabrikadaki işveren vekilleri işçileri Otomobil-İş'ten

istifa etmeleri için baskı yapmaya başladılar. Bunun üzerine Bağımsız Otomobil-İş Ankara Şube yönetimi Ankara Bölge Çalışma Müdürlüğü'ne durumu şikayet ediyor. Bir süre sonra gelen cevap şöyle:

"İşyerinde çalışan bazı işçilerin Otomobil-İş Sendikası'na üye olduklarının öğrenilmesi üzerine, işveren tarafından düzenlenen toplantılarda işçilere sendikadan istifa etmeleri konusunda baskı yapılmadığını, yalnızca ücret zammı ve benzeri sosyal haklar verileceği vaadileri işçilerin istifa için ikna edildiklerini, buna rağmen bir kısım işçinin hâlen sendikaya üyelik devam ettiği, sendikal baskı nedeniyle işine son verilen veya işyeri değiştirilen işçi bulunmadığı anlaşıldığından, iddialarınızla ilgili olarak yapılacak bir işlem bulunmadığı sonucuna varılmıştır."

Şimdi Ankara Bölge Müdürlüğü'nün sendikal yasanın 31. maddesini bilmemesine imkan olmadığına göre, Bölge müdürlüğü açıkça -bundan da şaşılacak bir şey yok- işverenler yana bir tutum almaktadır. Maddenin üçüncü fıkrasını birlikte okuyalım:

"İşveren, bir sendikaya üye olan işçilerle, sendika üyesi olmayan işçiler veya ayrı sendikalara üye olan işçiler arasında, işin sevk ve dağıtımında, işçinin meslek ilerlemesinde, İŞÇİNİN ÜCRETİ, İKRAMİYE VE PRİMLERİNDE, sosyal yardım ve disiplin hükümlerinde ve diğer hususlarla ilişkin hükümlerin uygulanması veya çalıştırmaya son verilmesi bakımından herhangi bir ayırım yapamaz." Yapamaz mı? Bal gibi yapıyor!..

Halay çekme zamanıdır

Başbakan Turgut Özal, kendisine, "para yok ne yapalım?" diye dert yakınan bir vurttaşına "çek kullan" diye öğüt vermiş. Akıl kârı bir öğüttür bu. Başka ne desin ki? "Zamlardan ne haber?" diye soran gazeteciye "güzelsin" dediği zaman da haklıydı Özal, şimdi de... Sanki "Ekme, ekme" diye bağırarak halka "ekmek bulamıyorlarsa pasta yesinler" diyen Kraliçe Antoinette'in başka çaresi mi vardı?

Kapitalizmin iyileşmeyen krizi. Bu krizin Türkiye'ye ağırlaşarak yansması, buhran, burjuvazinin çaresizliği, faşizm, açlık, ekonomik iflas, ve yine çaresizlik. Buna bağlı yozlaşma ve çöküntü.... hepsi üstüste geldi. Akıl kaldırır gibi değil ki, Özal nasıl kaldırsın?

Özal da çek kullanıyor, Evren paşası da. Karşılıksız çek. Karşılığını asla ödeyemeyecekleri bir çek. Ödenmesi gereken, ama ödenmesi mümkün olmayan bir çek.

Karşılıksız çek kullanmak tekil, yahut birkaç örnekle sınırlı değil ki. Devlet çiftçiye borçlarını karşılıksız çekle ödüyor. Bankaların verdiği çekleri mahalle bakkallarında bile bozdurmak zorlaştı. Hayat kadınları çekle çalışıyor, karşılık şans işi. Yaşamak mı istiyorsun? Dolandır, çal, milli piyango bileti al. Bankada kredi iste geri verme, kira ödeme, borçluysan kabadayı ol, alacaklıysan unut. Köseyi dönmek için çalış, açlığa çalış, ne yaparsan yap. Ekme? Bitipazarında bul ve al.

Besbelli ki değerler değişti. Faşizmin resmi ideolojisinin sosyal hayata yansımaları bu. İyi ve güzel olanın ölüme, erdemlin çürümesidir bu.

Önü, faşizmin karşılıksız bir çek gibi yirtılıp atılmasıyla alınabilecek bir gidiştir bu. Ve önu alınacaktır.

Özal halay çekmeye başlamıştır. Milletçe halay çekmemiz ihtimali de vardır. Uyanık olmalıyız.

Amerikan istila planları sürerken

Sandinist cephe
Nikaragua
seçimlerinde
zafer kazandı

4 Kasım 1984 Pazar günü Nikaragua halkı sandık başına oy kullanmaya gitti. Bu seçim Nikaragua halkı için herhangi bir seçim değildi. Birkaç partiden birine oyunu verip, bir seçim dönemi için kendisini yönetecek partiyi seçmiyordu bu seçimlerde Nikaragua halkı. Halkın seçtiği şey, Amerikan emperyalizminin sömürü ve baskısından kurtarılmış bir ülkede yaşama arzuydu. Seçim sonuçlarıyla ilgili yayınlar kısa bir süre içinde kesiliverdi. Anlaşılan emperyalist çevreler içinde bulunan bazı "hesaplar" nedeniyle Sandinist Cephenin kazandığı meşruiyet temelini dünya kamuoyunun gözünden saklamaya çalışıyorlardı.

Seçimler kırk ülkeden 400'ü aşkın gözlemcinin nezareti altında yapıldı. Bu gözlemciler arasında ABD'den davet edilmiş gazeteciler de vardı. Seçimler sakin bir ortamda yapıldı. Sayımlar sonucunda seçmenlerin % 82,3'ünün oy kullanmış olduğu görüldü. Sayım sonuçları Sandinist Cephenin tam bir zaferini gösteriyordu. Buna göre;

Sandinist Cephe oyların % 67,84'ünü alırken, Muhafazakar Demokrat Parti % 12,35'ini ve Bağımsız Liberal Parti % 10,6'sını kazandı.

Seçim sonuçları Nikaragua halkı için tam bir zaferi simgelerken emperyalist basın radyo ve televizyon şebekesi sonuçların Sandinistler için bir düş kırıklığı olduğunu, çünkü onların % 80 civarında oy beklemediklerini iddia ediyordu. Seçim sonuçlarıyla ilgili yayınlar kısa bir süre içinde kesiliverdi. Anlaşılan emperyalist çevreler içinde bulunan bazı "hesaplar" nedeniyle Sandinist Cephenin kazandığı meşruiyet temelini dünya kamuoyunun gözünden saklamaya çalışıyorlardı.

Neydi bu hesaplar? Reagan yönetimindeki Amerikan emperyalizminin hesabı, ABD seçimlerinden sonra "ikinci bir Küba'ya engel olmak için" Nikaragua'ya askeri bir müdahalede bulunmaktı. Nitekim bununla ilgili planlar Amerikan basınına bile sızıyordu. Bunlardan Miami Herald gazetesinde bir ABD işgalinin nasıl yapılacağına haritasına bile yer vermişti. Bu gazetede ve ABD yayınlarında verilen bilgilere göre:

*Reagan başkan seçildiği sırada ABD'nin Nikaragua'nın komşusu Honduras'ta toplam personeli, elçi, atışeler ve

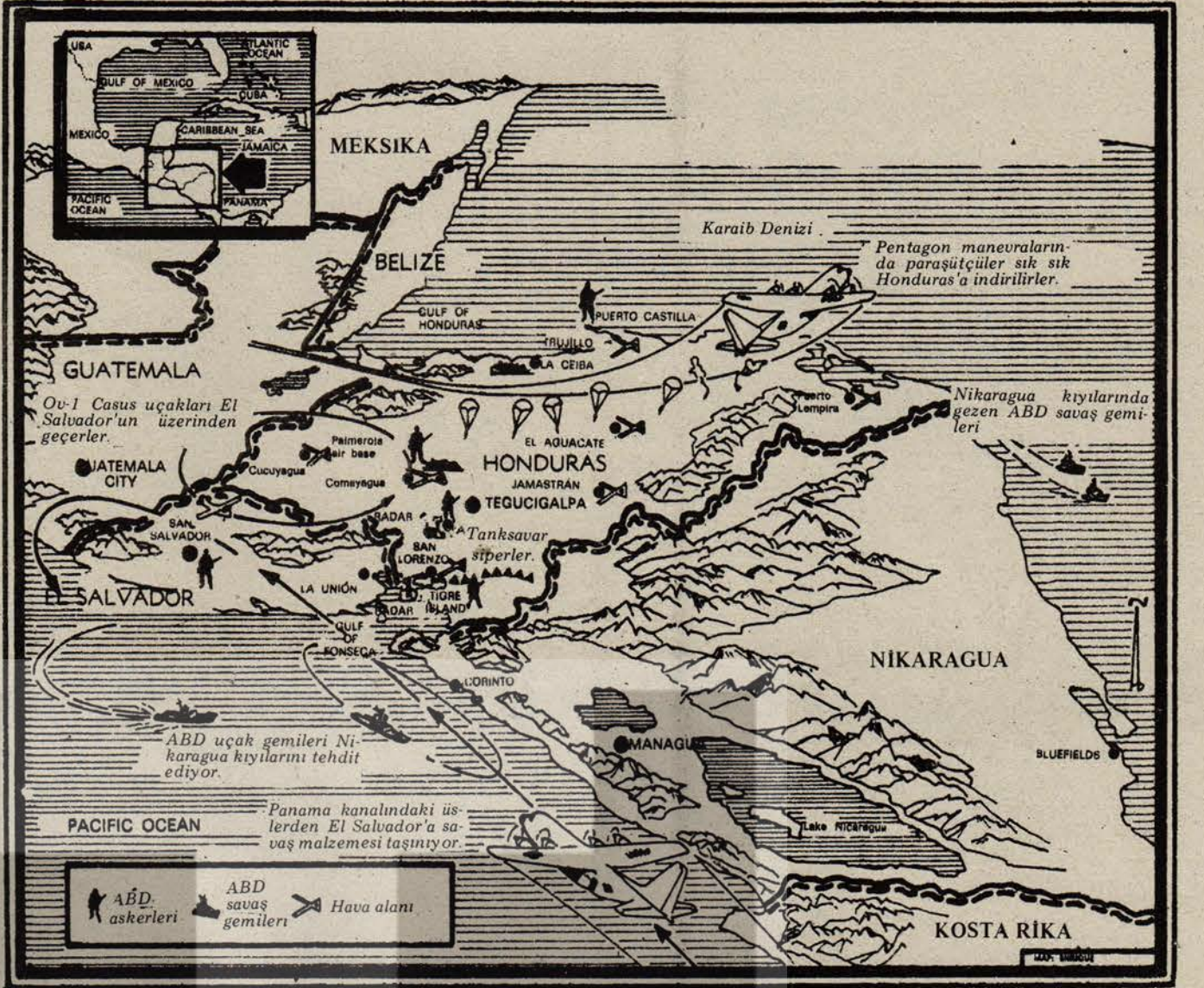
muhafızlar olmak üzere 17 kişiydi. Oysa sadece 1983 yılında bu ülkede dört büyük askeri manevra yapılmış ve manevralara 30 binden fazla Amerikan askeri katılmıştır. Bu manevraların maliyeti 75 milyon doları aşmıştır.

* Son iki yıl içinde ABD

Honduras'ta altı yeni havaalanı inşa etmiş, mevcutlardan ikisini de C 130 ağır nakliye uçaklarının inebileceği şekilde genişletmiştir. Bu alanlara Nikaragua üzerinde casus uçurları yapan OV-1 ve OV-2 uçaklarından onbeş adet yerleştirilmiştir.

*Paralı asker görünümünde iki iki Amerikalının Dana Parker ve James Powell'in kullandığı ve Nikaragua'daki Santa Klara askeri eğitim merkezini bombalamaya çalışırken düşürülen Hughes 500 tipi savaş

(Devamı 6. sayfada)

Nikaragua halk devrimini boğma hesapları içindeki Amerikan emperyalizmi bunu bir istila hareketiyle gerçekleştirmek istemektedir. İstila hazırlıkları uzun bir süredir komşu ülkelerin topraklarında yürütülmektedir. Honduras'a paraşütü asker indirme provaları yapılmakta, Amerikan savaş gemileri Nikaragua karasularını ihlal etmektedir.

Reagan kazandı

Amerikan halkı macerayı seçti

ABD başkanlık seçimleri 6 Kasım'da yapıldı ve bir eyalet hariç her yerde Reagan rakibi Mondale'i geçerek seçimi kazandı. Şimdiye kadar Roosevelt ve Nixon'da bulunan seçim rekorunu böylece Reagan kırmış oldu. Bu iki eski başkan rakiplerini sadece iki eyalet dışında tüm eyaletlerde yenmişlerdi.

Amerikan halkı Reagan'a neden böylesine büyük bir destek veriyor? Ama daha önce bu desteğin gerçekten büyük olup olmadığına bir göz atalım. ABD seçimlerinde genellikle seçmenlerin % 50-55'i seçimlere katılıp oy kullanır. Bu seçimlerde de böyle olmuştur. Reagan katılan seçmenlerin % 59'unun oyunu almıştır. Yani tüm seçmenlerin sadece üçte biri Reagan'ı desteklemiştir. Ama önceki seçimlerde de katılma oranı bu seviyelerde gerçekleştiğine göre Reagan'ın kendinden önceki başkanlara nasip olmayan bir oranda desteklendiği gene de anlaşılmalıdır. Bunun iki temel nedeni vardır. Birinci neden Reagan döneminde ABD ekonomisinde görülen iyileşmedir. Gerçekten de işsizlik oranı düşmeye yüz tutmuş, enflasyon oranı düşürülmüştür. ABD bunu başka ülkelerin, hatta Avrupa'daki gelişmiş kapitalist ülkelerin sırtından sağlamıştır. Amerikan bankalarının olağanüstü yüksek faiz hadleri uygulamaları tüm dünyada sermayenin hızla ABD bankalarına akma-

sına neden olmuştur. Elinde Fransız fransı, Alman markı, ya da İngiliz sterlini bulunan sermaye sahibi bu paraları dolarla değiştirmiştir. Böylece dolara büyük bir talep ortaya çıkmış, bu da doların değerinin sürekli artmasına neden olmuştur. Parasını dolara çeviren sermaye sahibi sonra ya ABD şirketlerinin hisse senetlerini, tahvillerini satın almış, ya da Amerikan bankalarında hesap açmışlardır. Böylece, tüm kapitalist dünyadan ABD'ye büyük bir zenginlik akımı olmuş, Amerikan piyasası canlanmıştır.

Reagan'ın bulduğu büyük desteğin bir ikinci nedeni Amerikan halkında bir za-

manlar özenle yaratılmış olan büyüklük duygusudur. Amerikan halkı öylesine şartlandırılmıştır ki, onlara göre Amerikalılardan daha büyük bir ulus, yeryüzünde yoktur ve olamaz. Bu imaj, ABD'nin Vietnam'da yediği kötekten sonra sarsılmış, İran şahının devrili, Amerikan elçilik personelinin aylarca rehlin alınmasıyla ve ABD'nin hiçbir şey yapamamasıyla iyice yıpranmıştır. Söz yerindeyse Amerikan halkı kendisine yutturulmuş bulunan "kimliğini" kaybetmişti.

İşte Reagan'ın "güçlü Amerika", eskisi gibi dünyada sözü geçen kendisinden korkulan ülke haline gelme yolun-

daki demagogileri ve bu demagogilere Grenada halkını kurban etmesi gibi örnekler ABD halkında kaybettiği "kimliğini" yeniden bulma sevincini doğurmuştu.

Bu kimliğine tekrar kavuşma sevinci sandık başına gidince Reagan'a destek verme şekline dönüşmüştür.

Ama Amerikan halkı, bilmeden de olsa macerayı seçmiştir. Önümüzdeki dört yıl tüm dünya için çok zorlu bir dört yıl olacaktır. Sistemler arasındaki gerginlikler artacak, Amerikanın dünyanın çeşitli yerlerindeki mazlum uluslara askeri müdahaleleri sözkonusu olacaktır. Tabii bunun kar-

(Devamı 9. sayfada)

Manta operasyonu bitti mi?

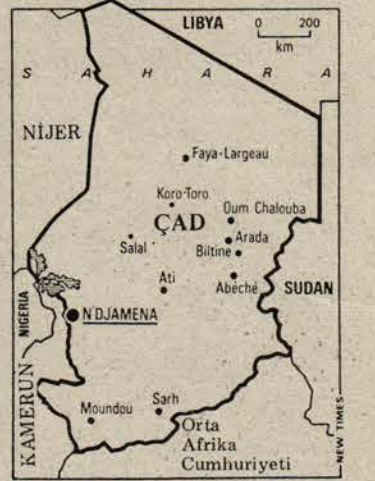
Fransa hâlâ Çad
çamurunda debeleniyor

Mitterand hükümeti bir ay içinde askerlerini Çad'dan çekeceğini açıklamıştı. Dünya basını bu kararı büyük heyecanla karşılamıştı. İç ve dış politikada vaat ettiklerini neredeyse tamamen unutan Fransa'daki "sosyalist" hükümet, tam bir istilacı zihniyetiyle giriştiği Çad hareketinin çamurundan elini temizleme mi karar vermişti?

Çad eski bir Fransız sömürgesiydi. 1982'de Hissene Habré taraftarları, başkent N'Djamena'da iktidarı ele geçirmişlerdi. Ancak Weddeye'nin liderliğini yaptığı Geçici Ulusal Birlik Hükümeti'nin askeri birlikleri Habre'ye karşı saldırıya geçmiş ve ülkede kontrolü ele geçirmeye başlamışlardı. Habre dayanamayacaktı.

Oysa Habre emperyalizmin adamıydı. Washington için Çad'ın askeri-stratejik önemi vardı. Bu Orta Afrika ülkesi NATO güçleri tarafından kontrol edilmeliydi. Fransa'yı "eğer sen müdahale etmezsen ben edeceğim" diye tehdit etti. Paris Çad'ı yeni sömürgeci çıkarlarının bir parçası olarak görüyordu. Neticede Fransa 3200 kişilik bir birlik ile Çad'da Habre'nin yardımına koştu.

Ancak bu birlikler Weddeye'yi tamamen ezemediler. Geçici hükümet kuvvetleri özellikle Kuzeyde egemen olmaya devam ettiler. Bu arada Libya'dan da destek aldılar.

Sonunda Libya ile Fransa anlaşılabilir. Libya Weddeye'ye yardım etmeyecek, Fransa da askerlerini geri çekecekti.

Acaba? Çünkü Fransız askerleri Fransa'ya dönmeyecekler, ne olur ne olmaz diye Çad yakınlarında, özellikle Orta Afrika Cumhuriyeti'nde üsleneciklerdi. Fransa Çad'ı "korumak" için Orta Afrika Cumhuriyeti'nin başkenti Bangi'de, Kuzey'deki Bauar'da, ve Gabon başkenti Libreville'de bir "savunma hattı" kuruyordu. Ayrıca Habre'nin Kuzeyde, Weddeye birliklerine saldırmak için planları yaptığı da Quotidien de Paris gazetesinde açıklanıyordu. Mitterand hükümeti Çad'da sömürgeci çamurunda debelenmeye devam edecekti anlaşılabilir.

Şili'de anti-faşistler yine stadyumlara dolduruluyor

Şili'deki faşist Pinochet diktatörlüğüne karşı toplumun tüm kesimlerinden yükselen kitlesel eylemleri bastıramayan yönetim, tıpkı 1973 darbesinde olduğu gibi başta işçiler olmak üzere tüm rejim karşıtı güçleri yeniden stadyumlara doldurmaya başladı.

Ordu ve polis birlikleri 27-28 Ekim protesto eylemlerinden bu yana ikinci defadır Santiago'nun işçilerin yoğun olarak oturduğu La Victoria semtinde geniş tutuklamalara girişiyor. Reuter ajansı 14 Kasım günü 2000'in üzerinde kişinin tutuklanarak bir stadyuma doldurulmaları üzerine şunları yazdı: "Stadyumdaki sahne, general Pinochet'in 1973 yılında kanlı bir darbeye iktidarı ele geçirmesini takibeden günleri hatırlatıyordu."

1973 yılındaki faşist darbede de F.Almanya televizyon muhabirinin bildirdiği gibi 10 binden fazla kişi stadyuma doldurulmuştu. Yine o dönemlerde olaylara bizzat tank olan bir Venezuelalı gazeteci, haberinde şöyle yazıyordu: "Her gece Santiago Ulusal Stadyumu'nun doğu tribünlerinden vurularak öldürülen işçilerin çığlıklarını duyuyorduk. Alanda biriken kan gölleri, ertesi gün su hortumuyla yıkanarak temizleniyordu."

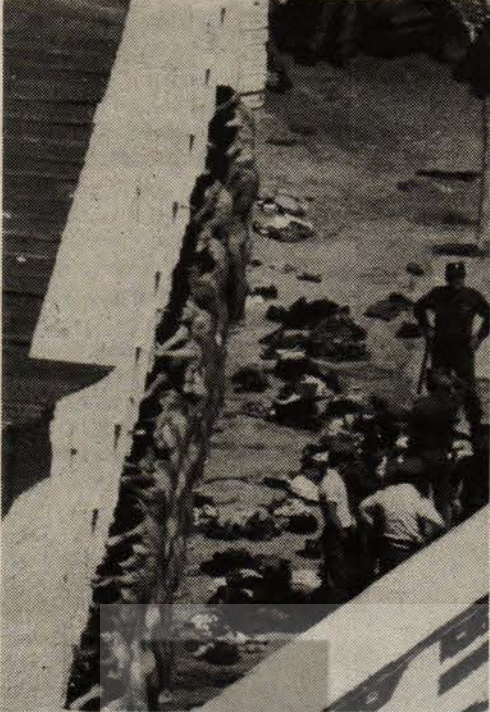
Pinochet diktatörlüğünün kolluk kuvvetlerinin giriştiği yeni terör dalgasını anlatan La Victoria semtinin sakinleri, sabaha karşı saat 5 sularında evlerinin üzerinde uçan helikopterlerin gürültüsüyle uyanıklarını, tüm caddelerin giriş ve çıkışlarının tanklarla tutulduğunu ve hopperlerden yapılan konuşmalarla evlerini terketmelerinin istendiğini, daha sonra tüm semtin didik didik arandığını belirtiyorlar.

Pinochet yönetiminin 6 Kasım'da tüm ülkede olağanüstü hal ilan etmesinden bu yana ikinci kez La Victoria semtinde geniş tutuklamalar yapıyor. Nitekim 14 Kasım'dan bir hafta önceki operasyonda da 500 kişi tutuklanmıştı.

Geçtiğimiz aylarda yapılan protesto gösterilerine La Victoria semtindeki işçilerin geniş şekilde katılmaları nedeniyle, bu semt polislin sürekli kanlı saldırılarına sahne oluyor. Fransız katolik papazı Andre Jarlan da Eylül ayında ki bir polis baskını sırasında öldürülmüştü.

Pinochet ülkeyi baştan aşağı saran protesto gösterilerine rağmen, 1989 yılına kadar yönetimde kalmakta direniyor ve bu protesto gösterilerine geniş tutuklamalarla ve kanlı baskınlarla karşılık veriyor. Ama boşuna direniyor. Faşizme karşı mücadelelerin tarihi göstermiştir ki, kitle eylemleri bir kez başlayınca, bunu durdurmak mümkün değildir. Şili'de de böyle olacak ve Şili halkı başındaki bu kanlı diktatörlüğü defedip, özgürlüğüne yeniden kavuşana kadar mücadeleye devam edecektir.

Bir gencin, gösteriler esnasında öldürülen bir firm işçisinin cenaze törenine saldırmak isteyen polis memuruna, "tabancanda 8 kurşun var, en fazla sekizimizi öldürebilirsin, peki daha sonra..." dediği gibi, Pinochet diktatörlüğü onbinlerce kişiyi hapsedebilir ve öldürebilir, ama bu da onu kaçınılmaz sonundan kurtaramayacaktır. Tıpkı benzerleri gibi.

Binlerce anti-faşist insanlık dışı muameleye maruz kalıyor

Kasap Pinochet iktidarda kalmak için kan içmeye devam ediyor.

İngiliz maden işçileriyle uluslararası dayanışma yükseliyor

Aylardan beri grevde bulunan İngiliz maden işçileriyle uluslararası dayanışma yükseliyor. Alman Sendikalar Birliği DGB'ye bağlı IG Metall sendikası, yarım yılı aşkın bir zamandan beri grevde bulunan İngiliz maden işçilerinin aileleri ve çocukları için 675 bin DM yardım yapma kararı aldı. IG Metall sendikasının bu amaçla açtığı hesap numarasına şimdiye kadar 325 bin DM para yatırıldığı bildiriliyor. Yine Alman Komünist Partisi DKP'nin 27-28 Ekim tarihlerinde Castrop-Rauxel'de yaptığı "İşçi Kongresi"nde grevdeki işçiler için 11.460 DM yardım toplandı ve toplanan para Kongre'ye katılan İngiliz maden işçisi Joe Holmes'e verildi. Öte yandan Yeşiller parti yönetim kurulu adına yapılan bir açıklamada İngiliz maden işçilerine şimdiye kadar 20 bin DM'lik bir yardım yapıldığı belirtildi.

İngiliz maden işçileriyle uluslararası dayanışmaya sosyalist ülkeler de büyük destek sağlıyorlar. Geçtiğimiz günlerde Sovyetler Birliği'nin İngiltere'deki büyük elçisiyle bir görüşme yapan sendika yöneticileri, elçinin Sovyetler Birliği'nin İngiltere'ye kömür satmayacağını ve yine Sovyet gemilerinin İngiltere'ye kömür taşımayacağını, ayrıca Sovyet sendikalarının grevdeki işçilerin ailelerine ve çocuklarına para yardımında bulunacağını söylediğini belirttiler. Öte yandan Alman Demokratik Cumhuriyeti de Chesterfield'deki maden işçilerine çocuk maması ve çocuk giyeceği yardımında bulundu.

Dünyanın dört bir yanından yükselen bu dayanışma girişimlerine karşılık, gericiler Kohl-Gencher yönetimi de İngiltere'deki sınıf kardeşleriyle dayanışma içine girmekte gecikmedi. Çeşitli gazetelerin belirttiğine göre, F.Alman yönetimi grevdeki işçilerin direncini kırmak için İngiltere'ye kömür ihracına başladı ve nitekim Ruhrkohle AG kömür şirketi grevin başlamasından bu yana cirosunu %35 oranında arttırdı.

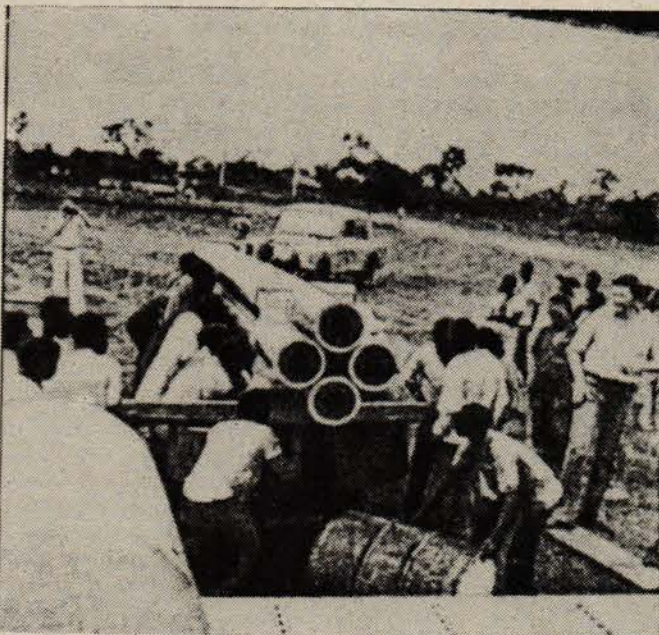

"Centilmen" İngiliz polisi grevdeki maden işçilerine vahşice saldırıyor. Ama "Demir Lady" Thatcher'in tüm çabaları boşuna, grevci işçiler sonuna kadar direnmeye kararlı.

Bir F.Alman sanayii kuruluşu Afrika'da kendi sömürgesini kuruyor

F.Almanya'nın Zaire'deki Füze Tarlası !

- Federal Almanya firması OTRAG Zaire topraklarında füze denemeleri yapıyor.
- İki ülke arasında yapılan anlaşmaya göre, 100.000 kilometre karelik bir arazi füze denemeleri için ayrıldı.

Zaire'deki füze deneme üssündeki çalışmalar

SÖYLEŞİ

MUSTAFA BEKİR

KOVBOY BAŞKANIN YENİDEN SEÇİLİŞİ

Altı Kasım gecesi Birinci Alman televizyonu Amerika'daki başkanlık seçimleri için özel bir program yaptı. Programda seçim sonuçlarıyla ilgili tahminlerin yanı sıra amerikanvari kısa kriminal filmler ile Amerika'nın üç büyük televizyon şirketinin, ABC, NBC ve CBS'nin, yetkililerinden yorumlar sunuldu. F.Almanya hükümet sözcüsü Boenisch'in de aynı programda Reagan'dan çok Reagan'ı kesilmesini izledik.

Seçim öncesi yapılan kamuoyu yoklamalarından elde edilen verilere göre Cumhuriyetçilerin adayı Reagan'ın Demokratların adayı Mondale'i rahatlıkla yeneceği ve böylelikle son yılların ikinci kez seçilen başkanı olacağı sık sık vurgulanıp duruldu. Aslına bakılırsa Reagan'ın ikinci kez seçilmesi dünya kamuoyunda herhangi bir şaşkınlık yaratmadı. Bu herkesçe hemen hemen biliniyordu. Yazımızı kaleme aldığımız şu sıralarda Reagan'ın oyların %59'unu, Mondale'in de %41'ini almış olduğu kesinleşti gibi bir şey. Başka bir deyişle Regagan başkanı seçecek 538 üyenin 525'ini, Mondale de sadece 13'ünü kazandı.

Bilindiği gibi Amerika'da başkan, halk tarafından dolaysız olarak değil de dolaylı olarak seçilir. Yani halk başkanı değil, başkanı seçecek olan senato ve kongre üyelerini (electors) seçer. Bunların sayısı toplam olarak 538'dir. Bunların seçimi de basit çoğunluk yöntemiyle gerçekleştirilir. Bu 538 üyeden 270'inin "olur"unu alan aday ise başkan seçilir ki Reagan işte bu sayıyı kendi lehine olmak üzere 525'e çıkarmayı başardı. (Asıl başkan seçimi 17 Aralık'ta yapılacaktır.)

Seçimlerde ilginç olan bizzat iki nokta var. Birincisi Mondale'in seçimleri sadece kendi memleketi olan Minnesota eyaleti ile başkent Washington'un bulunduğu Columbia yöresinde kazanması. Öteki bütün seçim bölgelerinde Reagan'a yenilmesi.

ARD seçim programını izleyenleri şaşırtan ikinci konu da seçim kampanyası boyunca Reagan'ın kendisini daha iyi sattığını, konuşmalarını Mondale'e göre çok daha kısa tuttuğunu, halkın arasına girdiğini, halktan kimlerle birlikte yemek yeyip onlarla şakalaştığını (Ee adam ne de olsa artist!), onlar gibi giyindiğini, halkın büyük çoğunluğuna seslenerek onlara yeni bir "milli şuur" aşılayabildiğini öğrenmek oldu. Belirtildiğine göre Mondale'in konuşmalarını sürekli takım elbise kravatla yapmasını, uzun uzun konuşmasını, halkın çoğunluğuna değil de azınlık gruplara seslenmesini (zenciler, sosyal kısıtlamalardan etkilenenler, yaşlılar, kadınlar, vs.) Amerikan seçmenleri pek tutmamış.

ARD'nin New York muhabiri NBC televizyonu ileri gelenlerinden birine şöyle bir soru yöneltti bir ara:

"Reagan'ın kendisini iyi sattığını, reklamını Mondale'e göre çok daha iyi yaptığını söylüyorsunuz. İyi ama, ciklet reklamıyla başkanlık reklamı arasında bir fark bulunması gerekmez mi?"

El cevap:

"Evet ama, burası Amerika!"

Demokratların adayı Mondale sözü edilen hatalara düşmeyip seçimleri kazansaydı n'olurdu? N'olacak, bu kez de hataları Reagan işledi denecekti. Unutmayalım ki, CDU ile CSU arasında fark Almanya'da ne ise Demokratlar ile Cumhuriyetçiler arasındaki fark Amerika'da odur.

F.Alman firması Orbital Transport und Raketen AG (OTRAG) Afrika'da füze denemeleri yapıyor. Zaire topraklarının kullanıldığı bu denemeler için firmanın yöneticisi Lutz Kayser amaçlarının tamamen barışçı olduğunu ileri sürüyor. Kayser'e göre uzaya barışçı amaçlı uydular yerleştirmek için Amerikan füzelerinden daha ucuz malolacak füzeler imal ediyorlar.

Zaire muhalefet güçlerinin yaptığı açıklamaya göre bu ülke ile F.Almanya arasında yapılan anlaşma yüzbin kilometrelik bir arazinin denemeler için OTRAG'a kiralandığını gösteriyor. Bu arazi Ruanda, Burundi, Gambia, Swaziland ve Cibuti gibi beş Afrika ülkesinin yüzölçümüne eşit bir büyüklükte. Anlaşmaya göre arazi 2000 yılına kadar "sınırsız amaçlarla" kullanılabilir. Yani OTRAG burada istediğini yapabilecek, füze rampaları, yeraltı füze siloları, radar tesisleri kurabilecek. Zaire hükümeti sürekli olarak bu arazinin hava sahasını hava trafiğine kapalı tutacak, yal-

nızca OTRAG'ın iznini taşıyan kişiler araziye girebilecekler.

Tüm bunlar karşılığında OTRAG, Zaire'ye yılda 62.5 milyon Mark ödeyecek. "Kiralanan" arazinin uranyum gibi zengin minareller barındırdığını gözönüne alırsak bu mblağın ne kadar sembolik olduğu görülebilir. Ama daha da kötüsü var. Kira ancak ticari amaçlar gerçekleştikten sonra ödenmeye başlanacak. Yani önce bütün denemeler sonuçlanacak, daha sonra kira işlemeye başlanacak.

Bonn hükümetinin bir Alman sanayi kuruluşuna kendi sömürgesini kurma iznini verdiği anlaşılıyor. 1974 yılında devletin OTRAG'a 4 milyon Mark yardım yaptığını da göz önüne alırsak ve OTRAG hisse senetleri satın alanların bu yatırımlarının vergi matrahlarından düşüleceğini hükümetin ilan ettiğini hatırlarsak işlerin pek o kadar da F. Almanya'nın resmi amaçları dışında yürümediğini tahmin edebiliriz.

Masal yazarı
Yücel Feyzioğlu ile
söyleşi:

“Keloğlan’ı Almanya’ya çocuklar getirdi”

“Baba bana biy masal anlatıy mısın?”

DAYANIŞMA: Siz geleneksel halk masallarından 'Keloğlan'ı çağdaş bir yorumla yeniden ele aldınız. Anadolu'nun bağrında, halk dilinde, halk tarafından yıllardır anlatılan 'Keloğlan'ı Almanya'ya kadar getirerek, göçmen işçilerin bu ülkedeki problemlerine Keloğlan'ın gözlemleriyle yaklaştınız. Merak ediyoruz, bu fikre, Keloğlan'ı 'Yabanele' getirme düşüncesine nasıl ulaştınız?

Yanıt: Keloğlan'ı F.Almanya'ya getirme düşüncesi yaşamın içinden doğdu. Keloğlan'ı çocuklar buraya getirdiler. Çözemedikleri, aşamadıkları sorunlar karşısında Keloğlan'dan yardım istediler. Onunla birlikte mücadeleye atıldılar. Onu oyunlarına kattılar. F. Almanya'da geçen Keloğlanlı fıkralar, olaylar anlatmaya başladılar. Ben bunu tesbit ettim. Basit gibi görünen bu olay müthiş bir şeydi. İnsanların, azınlıkların kültürlerinin hiçe sayıldığı, onlara kültürel ve sanatsal birşey sunulmadığı en zor koşullarda bile, nasıl geçmiş kültürlerine sarılarak yeni filizler verebileceklerini somut bir biçimde kanıtıyorlardı. "Yeni bir 'tip' işleyip, sanat olayı yaratacağım" gibi düşüncelere kendimi kaptr-

madım. Halkın bin yıldır ürettiği "tip" tüm görkemiyle karşındaydı. Bu noktada yola çıktım. Keloğlanlarımız böyle mayalandı ve böyle doğdu.

DAYANIŞMA: Peki, bu kitaplar hem Almanca hem de Türkçe olarak yayımlandı. Bugüne değin gerek Alman edebiyat ve sanat çevreleri ve gerekse göçmen işçilerimiz arasında nasıl yankı buldu. Buna ek olarak özellikle çocuklarımız bu masalları okudular, sevdi mi? Buna ilişkin gözlemlerinizi varsa anlatır mısınız?

Yanıt: Sorunuzu sonundan başlayarak yanıtlamak istiyorum. Çocuklarımız masalları çok sevdi. Gittiğim yerlerde "Keloğlan'ı yazan gelmiş" denir denmez çevremi sarıyorlar. Aileleriyle kolayca kuramadıkları söyleyişi benimle hemencecik kuruveriyorlar. Kimi çocuklar telefon edip: "Keloğlan amca Keloğlan amca ben de Keloğlan masalı anlatma. İstiyorum" diyorlar. Kitapları okudukça gülüyorlar, heyecanlanıyorlar, üzülüyorlar. Annelerine, küçük kardeşlerine okuyorlar. Eğer ulaşılabilmişse, Alman çocukları da Keloğlan'ı seviyorlar. Genelleştirilebilir mi

bilmem, kitap çıkmadan önce bir Alman arkadaşına vermiştim. Sınıfında okumuş. O okulun önünden her geçişinde, çocuklar önüne koşuyor: "Keloğlan'ın devamı çevrildi mi?" diye soruyorlar.

İşçilerimiz arasında okuma oranı çok düşük. Okuyorlar mı, bu konuda bir gözlemim yok. Ancak öğretmenlerimiz arasında iyi yankı buldu. Anadil dersi zorunlu ders olarak okutulmadığı için çocukların ilgisini çok canlı tutmak gerekiyor. Yoksa öğrenci sayısı düştü mü öğretmenin de işyeri tehlikeye giriyor. Bu nedenle Keloğlan'lar öğretmenlerimizin işlerini kolaylaştırıyor sanıyorum. Keloğlan'ı okuyarak birçok konuyu da işleyebilme olanağı bulduklarını söylüyorlar. "Keloğlan Almanya'da"nın birinci baskısı şimdiden bitti. Yeni baskısı çıkmak üzere.

Alman edebiyat ve sanat çevrelerine gelince: Başlangıçta 16 Alman yayınevi bu kitapları yayınlamayı kibarca reddettiler. Birisini de, başka dillere çevrilme ve film haklarına el koymak istediği için ben reddettim. Şimdi ise kısıtlı ilgi çok büyük, genel ilgi suskunluğu sürdürüyor. Biz zaman daha iyi anlayabiliriz" diyerek, yine geniş bir yazı yayınladı. WAZ, F.Almanya'nın Bild'den sonra en büyük gazetesi. Ama biliyor musunuz, bu yazıları her yerde okunan sayfalarında değil, bölge sayfalarında yayınladılar. Bir de, şehir gazeteleri geniş yer verdiler. Ama öte yandan "Bir Türk kızı komiser oldu" diye gülünç bir biçimde tüm basın yayın Türkiye'yi, Almanya'yı çalkaladılar. Sanki bir çiçekle yaz gelecekmış gibi. Öteki sanatçı arkadaşlara olduğu gibi "Keloğlan"larımıza karşı da genel suskunluk sürüyor. Oysa gazeteleri de, Radyo-televizyonu da biliyorlar 6 kitabın birden çıktığını. Örneğin Hollanda'yla benim hiç bir raz açayım: Westdeutsche Allgemeine -WAZ- gazetesi, "Y.Feyzioğlu'nun pirlanta gibi buluşu" diye 6 sütun üzerinden kocaman bir yazı yayınladı. Aradan on gün geçmedi, aynı gazete: "Çocuklardan önce biz büyükler 'Keloğlan'ı okuyalım. Yabancıları o (Devamı 9. sayfada)

ZÜRİH'TE KADRIYE E.AĞAOĞLU VE T.AĞAOĞLU HEYKEL SERGİSİ

Seramik ve heykel sanatçısı Kadriye Ezel Ağaoğlu ile yazar Tektaş Ağaoğlu geçen ay Zürih'te ortak bir sergi açtılar. Sergide Kadriye Ezel Ağaoğlu'nun büyük ve küçük boy duvar panoları, kadın büstleri ve diğer figürleri gösterildi. T.Ağaoğlu da bir süredir çalıştığı seramikten küçük boy asker ve polis figürlerini sergiledi.

Zürih Produzentent Galerie'de 19 Ekim'den 17 Kasım'a kadar süren sergi kentin sanat ve kültür çevrelerinde ilgi ile karşılandı. Haftalık Worwärts dergisi ile günlük Volksrecht ve Tagesanzeiger gazetelerinde sergi hakkında yazılar ve sergide yer alan eserlerin fotoğrafları yayınlandı.

Aşağıda Zürih DAYANIŞMA muhabirimizin Kadriye Ezel Ağaoğlu ile yaptığı bir röportajı okuyacaksınız.

—Seramik malzemeye çalışıyorsunuz. Pano ve figürlerinizin bir mesaj taşıdığı açıkça belli oluyor. Kısa bir açıklama yapar mısınız?

—Günümüzün güncel konularından biri bence insanlar ve kadınlar konusu. İnsan ve kadın elbette iki ayrı şey değil. Bundan hareket ediyorum. İnsan ürettiğini paylaşmaktan, sevgiyi ve bilgiyi birlikte üretip daha insanca boyutlara varırmaktan alıkoyana karşı tavır nedir, ne olmalıdır, bunu plastik öğelerle anlatmaya çalışıyorum.

Sorun, duvar panolarında iki karşıt tipte dile geliyor. Bir yanda tehdit edenler, öbür yanda insan olmakta direnenler: Kadınlar, çocuklar, erkekler. Yani insanlar. Savaşı yok etmek, birlikte insanca yaşanacak bir dünya kurmak için savaşa vermek zorunda olanlar... Korkuya, acıya, sıkıntıya rağmen direnenler.

Kadın heykellerinde ise çeşitli sınıfsal özellikleri gösteriyorum. Örneğin bazılarında, kadını toplumda ayrı bir varlık gibi görüp sanki toplum özgürleşmeden kadın özgürleşebilmiş sananların yalnızlıkları, açmazları, hüznüleri var. Diğerleri, Güney Doğu'nun, Kürdistan'ın taşınması ağır ama çok güzel başlıklı kadınları. Toprak Ana (Kibebe) gibi. Bu iki tipte şöyle bir soru sormak istiyorum: Hangi kadının sorunu daha ağır? Ya da belki bir somut örnekle anlatmak daha iyi: İsviçre'deki ilk sergimi gezen orah bir köylü kadın bana bu iki değişik tip hakkında şöyle bir soru sordu: "Bu köylü kadın ne güzel! Ama ötekilere bakınca korkuyorum ben. Neden yapıyorsun ki bunları?"

—Epey bir süredir yurtdışında yaşamak zorunda kalmamız sizce sanatınızı nasıl etkiledi?

Bazı bakımlardan olumlu oldu diyebilirim. Avrupa'ya gelirsiniz, bir mesleğiniz vardır, burada yaşamak size verilmiş bir "lütuf"tur, ama mesleğinizle ilgili bir iş bulmak eni konu imkansızdır. Bu benim de başıma geldi, ama sonuçta, Türkiye'de bulamadığım zaman genişliği, boşluğu bana söylemek istediklerimi söyleme, kendi aklımdan ve gönülden geçenleri doğrudan anlatmak imkanı sağladı. Şüphesiz sizden örneğin bir pano isteyenlerle onun içeriğini tartışmak, bir yanyıla, kültürü birlikte geliştirmek oluyor ama, sanırım bazen insanın yaşadığı yeni durumlarda düşünceyle tekniği yeni bir baştan yoğurmak, bu arada insanın kendisi için zamanı olması da önemli sanıca için. Avrupa'da yaşamak bu bakımdan sanatımı olumlu etkiledi. Ayrıca burada ülkemden ayrı sürgün hayatı yaşamak zorunda kalmam ve neden sürgünde olduğumuzun bilincinde olmama düşüncelerime bırakarak, sanata da başka bir yoğunluk kattı diyebilirim.

—Özellikle Avrupa'da çağdaş seramik sanatındaki son yönelimler hakkında ne düşünüyorsunuz?

—Hani bir şeyin tadına varmak denilen şey vardır ya, iyi pişmiş bir yemek gibi meselâ, iste öyle hata-sız yapılmış bir çömleğin tadına varmak da çok önemli bence. Ama iyi pişirdiğiniz üç kap yemeği hep yalnız yiyorsanız, hep aynı keyfi alır mısınız? Sanatta üretim eğer dünyada ne olup bittiğini izliyor, anlamaya çalışıyor, insanlarla birlikte olaylara katılıp hayatınızın yönünü her ayrıntısıyla değil tabii ama genelde kendiniz çiziyorsanız ancak gerçek bir sanat içeriği taşıyabilir. Yaşanmadan üretilen hiç bir sa-

nat eseri teknik olarak ne kadar başarılı olursa olsun, yani ne kadar güzel pişmiş olursa olsun, yalnızlığı vurgulamaktan başka bir sonuç vermez. İnsanın iddiası en güzel kahve içileceğini, hem de bu fincanın bir "sanat eseri" olduğunu söylerseniz kimse inanmaz. Ben de inanmam. Panolarımın, heykellerimin her birini, çamurunu açmaktan, şekil vermekten, fırından çıkarmaya, montajına kadar kendim yaptım, ama her işimi başkalarıyla konuşup tartışarak, dünyayı ve insanı anlamaya ve daha iyi anlatmaya çalışarak yoğurdum. Ben birlikte üretmeye inanıyorum, bunu yapabildiğimi de sanıyorum. Avrupa'da şimdilerde seramik sanatı —en 'sanatsal' iddia taşıyan örneklerinde dahi— genel olarak kahve fincanları yapma düzeyinde.

Kadriye E. Ağaoğlu, "Köylü Kadın"

Kadriye E. Ağaoğlu, "Hayat Ağacı", 1x1,5 metre.

(Baştarafı 1. sayfada) **FRANSA'DA FAŞİST TERÖR** sine uygun düşer. Üç işçi yurttaşımızı katleden caniler Fransız işçi sınıfından gereken cevabı aldılar. Böylesi açık sınıfsal karakterli bir olayı "milliyet" örtüsü altında çarpıtmaya özenen Türk faşistleri de Türkiye işçi sınıfından layık oldukları şamarı yiyeceklerdir.

Avrupa'da çalışıp yaşayan her göçmen işçi şu gerçeği bilincinde canlı tutmak zorundadır: Karşısına çıkan "yabancı düşmanlığı", aslında işçi sınıfı düşmanlığıdır. Yunanlı, Türk, Arap yahut İtalyan olduğu için değil, işçi olduğu için böyle bir baskının altındadır ve kendisini, milliyetine tutunarak değil, sınıfına bağlanarak ve onunla birlikte savunup koruyabilir. Bir işçi için milliyetle öğünmek, ancak bir işçi olarak kendi sınıf bilincine sahip olması, sınıfını yüceltmesi ve ulusunun sömürden kurtulmuş bir ulus olarak yeniden örgütlenmesine öncülük etmesi anlamında değerlidir.

YÜCEL FEYZİOĞLU İLE BİR SÖYLEŞİ

(Baştarafı 7. sayfada)

ilişkinin olmadığı. Keloğlan'ı kendileri arayıp bulmuşlar. Yayınevine kalkıp gelmişler... Biz sonradan ilişkiye geçtik. Yakında Hollanda'ya çıkacak. Ayrıca Hollanda Televizyonu film yapmak istiyor. Aralık başında bir arkadaş gelecek, konuşacağız. Sözüm odur ki, burjuva basın-yayını sussa da, görmezlikten de gelse 'Keloğlan'larımız suskunluğu yırtacak. Onu öylesine bezeyip yeryüzüne salacağım ki, 5-10 yıla kalmadan dünya topraklarını adım adım dolacağız. Cuntalar, zalimler lânetle anılırken, o halkımızın yüzü, onuru olacak.

DAYANIŞMA: Ülkemizde edebiyatın masal türü oldukça yaygın. Bir çok devlet kuruluşu ve özel sektör sayıları oldukça fazla masal kitabı yayınladılar. Elbette bu kitapların çoğu çocuklarımızı tatlı hayal aleminde yaşatmakta, onlara kadereceği aşılamağa da bu durum egemen sınıfların eğitim politikalarına uygun da düşmektedir. Onların bu politikalarına karşı ilerici yazarlarımız masal türünde neleri başarabilirler, bu konuda hangi argümanlardan faydalanabilirler?

Yanıt: Biliyor musunuz, her konuda olduğu gibi burjuvazi bu konuda da bizlerden kat kat deneyli. Bir insanın geleceğini ilk on yaşın belirleyeceğini iyi biliyor. O nedenle körpük beyinleri neyle dolduracağını çok iyi seçiyor. Ve bunu yalnızca ülkemizde değil, tüm dünyada yaygınlaştırmaya çalışıyor. Nedir o miki-mausler...? İçinde hiç dost-

EVREN CELLATLIGINA SON

(Baştarafı 1. sayfada)

Fransız Komünist Partisi yayınladığı bir bildiri ile faşist Evren yönetimini kınadı ve Türkiye de ayaklar altına alan insan hakları ve peşpeşe yapılan idamlar konusunda ilgisiz ve seyirci kaldığından ötürü Mitterrand yönetimini sert bir dille kınadı.

FRANSIZ AYDINLARININ ÇAĞIRISI

Evren çetesinin insanlık dışı rejimine karşı gelişen tepkilerin sonucunu, aralarında ünlü yazar, sanatçı ve bilim adamlarının da bulunduğu 35 Fransız aydınının Paris'te yayınladıkları bildiri oldu. Aydınlar, Türkiye'de faşist askeri mahkemelerin aldığı 200 idam kararının infazını engellemek amacıyla Türkiye'nin Fransız Elçiliği önünde "nöbet" tutulmasını kararlaştırdılar. 7 Kasım sabahı 6.30'dan itibaren başlatılan "nöbet" eylemi, aynı gün akşam, düzenlenen mitingle sonuçlandı. Mitinge katılanlar, idam hükmü verilmiş 200 siyasiyi temsilen 200 meşale taşıdılar. Türkiye'deki rejimin insanlık dışı uygulamalarına dikkati çeken siyasi sloganlar söylediler. Mitinge Fransız Komünist Partisi milletvekilleri ve CGT sendikası yöneticileri de katıldı.

DAYANIŞMA ATEŞİNİ

(Baştarafı 1. sayfada)

deric Boulay adındaki katil Hitlervari bir şekilde kolunu öne doğru uzatarak selam veriyor ve odasında Hitler'in resimlerini bulunduruyor. Tutuklandıktan sonra Lübnanlı bir doktor tarafından muayene edilmeyi reddeden katil, verdiği ifadede "Ben yabancılardan hazzetmem" diyor.

CGT üyesi Kemal Özgün'ün katili olduğu sanılan Jean Pierre Pirault ise şaşı olarak biliniyor. Bu şahıs aynı zamanda Kemal Özgün'ün çalıştığı firmanın sahibinin oğlu. Bir diğer iddiaya göre de silah patronunun oğlu tarafından sağlanmış ve cinayet fabrikasının bekçisi tarafından işlenmiştir.

Kemal Özgün'ün cenaze töreni kitlesel bir anti-faşist, anti-ırkçı gösteriye, işçilerin sınıf dayanışmasının bir sembolüne dönüştü. Milyonlarca işçi 13 Kasım 1984 günü öğleden sonra çalışmayı 15 dakika için durdurdu. Yüzlerce fabrikada, şantiyede, öğrenim kurumlarında, milyonlarca kişi saygı duruşunda bulunarak "patronların zorbalığına ve saldırlarına son" diye seslerini yükselttiler. Paris ve Lyon garlarında trenler 5 dakika geç kalktı ve sürekli düdüklü çaralar protestoya katıldılar.

Fransa'nın çeşitli şehirlerinde, Lyon'da, Lille'de, Caen'de, Clermond-Ferrand'da, Nice'de, Marsilya'da, Rouen'de, Le Havre'de, Besançon'da, Tours'da, Rennes'de ve daha birçok yerde yapılan gösterilerle Kemal Özgün'ün katli protesto edildi.

Kemal Özgün için Paris'te yapılan gösteriye 50.000 kişi katıldı. Yabancı düşmanlığına karşı pankartların taşındığı ve sloganların atıldığı yürüyüşe Fransız Komünist Partisi Genel Sekreteri Marchais de katıldı.

Öte yandan Fransa Cumhurbaşkanı Mitterrand Kemal Özgün için morgta yapılan törene katılarak saygı duruşunda bulundu.

CGT Genel Sekreteri Gerard Gaume yaptığı açıklamada CGT'nin patronların bu tür zorbalıklarına izin veremeyeceğini söyledi. Öte yandan olayı protesto eden binlerce telgraf Fransız yurttaşları tarafından CGT merkezine ve FKP organı Hümanite gazetesine gönderiliyor.

İşçi sınıfı dünyanın her yerinde olduğu gibi, faşizmin baş düşmanı olduğuna, yabancı düşmanlığına karşı, yabancı işçilerle dayanışma içinde mücadele eden güçlerin başını çektiğini bir kere daha göstermiştir. İşçilerin uluslararası birliği ve dayanışması daha güzel bir dünya için sürdürülen mücadeleden en sağlam güvencesini oluşturmaktadır.

(Baştarafı 1. sayfada)

Devleti koruma ve kollama görevine karşı ordunun bu ilgisizliği affedilir gibi değildir. Ulu önder Bismarck'ın kemikleri sızlamıştır. Genel Kurmay Başkanı duruma derhal müdahale etmeli, bir Danışma Meclisi kurup, demokrasiyi onarıp devleti kurtardıktan sonra, müsait bir zamanda seçimlere gitmelidir. Bu seçime, eski rüşvetçilerin katılmasına da izin verilmemelidir.

Öte yandan, sorun sadece F.Alman Genel Kurmay Başkanı'nun sorunu olmayıp, NATO'yu da birinci dereceden ilgilendirmektedir. Bu gibi hallerde alınacak tedbirleri NATO bilmez mi? Belirlenmiş ilkeler ve uygulanmış deneyler mevcuttur. NATO askeri ko-

ORHAN KEMAL'DEN BİR HİKAYE: YABANCI

(Baştarafı 8. sayfada)

kenner para saçıyor dediler de toplamaya mı geldin yoğsa? Ben mi?

Ekmeğini dişledi, iri bir parça helva attı ağzına, başla- di kuvvetli dişleriyle dişleme- ye. Gözlerini taa karşılara dikmişti. Dünya umurunda değildi.

Suşehri boyuna yutkunuyor, arada sulu sulu tükürüyordu. Onun yerinde olmalıydı şimdi! Sıcak somun da bir bakıyordu ki...

—Kardaş! dedi.
—Hı?
—Bi lâf edecem a, gönül- lenme. Sıcak somunna havla yimesini beşir edemiyon sen.
—Ben mi?
—Sen.

DIKERDEM VE BEŞ ARKADAŞI BIRAKILDI

(Baştarafı 1. sayfada)

da, bizzat faşist yönetim tarafından verilmiştir. ABD yönetiminin dünya barışına karşı açtığı ve yeryüzünde yaşayan bütün insanların yaşama hakkını hiçe sayan saldırıya Evren ve şürekası da bu dava ile katkıda bulunup göze girmeye çalışmaktadır. Barış fikrine karşı böylesine açıktan karşı çıkabilmek, barışı savunmayı suç sayıp mahkum edebilmek, ancak tescilli ABD uşaklarının, gözükara faşistlerin harcı olabilir.

32 aydır tutuklu bulunan Barış Derneği yönetici ve üyelerinin dava boyunca barış fikrini savunmayı, kendi kişisel özgürlüklerini savunma uğraşısıyla birleştirmeleri, bu davranın kaydedilmesi gereken önemli bir yanındır. Günümüz koşullarında, yani dünya barışının ağır bir tehdit altında bulunduğu ve Reagan'ın yeniden seçilmesiyle bu tehdidin daha da artacağı şartlarda barışın yararına inanmak yetmemektedir. Her şart altında barışı savunmak, Türkiye özel koşullarında ise, barış-faşizm çelişmesini açıkça ortaya koyabilmek önemli bir görevdir. Barış Derneği davası da faşizm altında süren öteki politik davalar gibi, Evren cuntasının çirkin yüzünü açığa çıkarmış, barış gibi soylu bir amaç uğruna mücadelelen, tehdit, baskı ve hapis cezalarıyla dahi geriletilmeyeceğini göstermiştir.

AMERİKÂN HALKI

(Baştarafı 4. sayfada)

şılığını Amerikan halkı bir çok evladını kendisi için bir anlamı olmayan savaşlarda yitirecek ve yavaş yavaş tüm dünyada tekrar "çirkin Amerikalı" imajını kazanarak ödeyecektir. Her halükarda önümüzdeki dört yılın esas mazlumları Amerikan halkı değil, başka halklar olacaktır. Mazlumların "ahı" ise yavaş, yavaş olsa da hep çıkarılmıştır.

BİR MUHTIRA BİLE VERMEDİLER!!

mite toplantılarında mesele niçin gündeme getirilmemiş, belli değildir.

Son Alman devletini kurtaracak bir CIA planı elbette mevcut olmalıdır. Gerçi, rüşvet dağıtan Flick'in kaçıp Amerika'ya yerleşmesi mevcut planı altüst etmiş olabilir, ama herhalde bir alternatif plan vardır. Neden uygulanmamıştır? ABD'nin stratejik planları içinde F.Almanya'nın Türkiye kadar da mı önemi yoktur?

Neyse, olan olmuş, birhay- li zaman kaybedilmiştir. Ama artık vakit geçirilmelidir. Komutanlar derhal toplanmalı ve önce bir muhtıra verip, ardından müdahale tarihini saptamalı ve hemen hazırlıklara girişmelidirler. Kış gelmeden işi bitirmelidirler. Müda-

—Niye?

—Ver de bak!

Yarısından çoğu yenmiş somunu aldı, ortadan böldü, helva parçasını ortasına yatırıp sandviç yaptı.

—Bizim bir Osman vardı. Kavak Osman. Köy yerinde Calk Osman derlerdi. Essahtan da calk ya, lâkin sıcak, somun- nan havla yimekte de üstüne yoktu haani. Havlalı somunu şöyle tutar, şöyle de ısırırdı!

Dişledi. Sıcak somunla helva dişleri arasında ezilip helvanın şekeri ağzına yayıldıkça gözleri hazla yumuluyor, burun kanatları titriyordu. İstemiyeye istemiyeye uzattı. Beriki anlamıştı işi: —Yi, yi, dedi.

—Sen?

—Ben mi? Bana bakma. Yi- diğim de yeter.

—Sağol kardaş! Kuvvetli dişleriyle açlığı yenmeye başladı. Gözleri tatlı tatlı yumulmuştu. Ne Kavak Osman, ne Yıldızeli'li, ne Bor' lu, ne de tevatür İstanbul şehri!

Son lokmayı öğütüp yuttuktan sonra yalanarak gözle- rini açtı.

Yanıdaki yoktu, gitmişti usulcacık. Şaşmadı. Kavak ol- sa: "Karnını doyduğumu unutma. Yeri geldi mi iyiliği- mi söyle" derdi.

Kalktı. Rahat rahat çög- dürmek üzere helvaya gitti.

EVREN'İN UÇAK SANAYİİ HAYALI

(Baştarafı 1. sayfada)

tilecek, yani yılda topu topu on tane. "Üretilecek" tabiri de yanlış çünkü bir F-16 uça- ğı 120 bin parçadan oluşuyor ve bunun sadece 5000 adedi Türkiye'de imal edilecek. A- çıkçası milyarlar harcanarak bir montaj tesisi kurulmakta- dir ve Amerika'dan ithal edilecek 115 bin parçaya, Türki- ye'de imal edilecek 5 bin par- ça eklenerek Türkiye'de savaş uçağı üretilmektedir."

Türk militarizminin acısı halkın sırtından çıkarılan tut- kuları aynı zamanda kokuş- muş burjuva devlet yapısı i- çinde faşist generalere kadar uzanan rüşvet ve suistimal o- laylarına dayanıyor.

Türk militarizminin hedef- leri nelerdir? Kendi iddia et- tikleri gibi bu hedef asla ve asla Sovyetler Birliği'nden gelen tehlike değildir. Eğer böy- le bir tehlike varit olsaydı, yil- da onaltı değil, yüzaltmış uçak üretseleirdi de bir şey ifade etmezdi. Türk militariz- minin hedefleri Ege denizin- deki Yunan adalarıdır, Musul ve Kerkük petroleridir. Bunu birçok kere çeşitli sözcüleriyle itiraf etmişlerdir. 12 Eylül cuntasının başbakan yardım-

cısı iken Özal bile IMF yetki- mlerine bize petrol alabilecek kredi vermezseniz, biz gidip petrolü Musul'dan almasını bi- liriz diyecek kadar pervasız beyanlarda bulunmuştu. Ge- rek Nazlı Ilıcak'ın, Musul-Ker- kük üzerine yazdıkları, gerek- se geçenlerde Doğru Yol Par- tisi Genel Sekreteri Gökberk Ergenekon'un Ege'deki oniki adanın Yunanistan'a ait oldu- ğunu reddedişi gibi örnekler, Türk burjuvazisinin yayılmacı hevesler taşıdığıın kanıtları- dır.

Böyle hayalleri gerçekleştirecek gücü bulunup bulama- yacağı, hatta hiç bir zaman bulamayacağı bir başka konudur, bu hevesleri taşımak ve bunun için silahlanmak bir başka konu. Önemli olan gün- den güne yoksullaştırılan halkın sırtına korkunç bir harp sanayi bütçesinin yüklenmesi ve tüm bunları haklı kılmak için korkunç bir sovenizm kasırgasının ülkede estirilmesi ve halkları, başka halklara düşman edecek propagandala- rın yoğunlaştırılmasıdır.

Demokrasi için mücadele eden güçlerin temel hedefle- rinden biri de militarizmle mücadele etmektir ve hep böyle olacaktır.

HALİT'LE ŞEVKET

(Baştarafı 2. sayfada)

Eskiden İstanbul'da kışın boza satan seyyar satıcılar (ve bozacı dükkancıları) yazın da sıra satarlardı. Bu nedenle eski bir İstanbul terimi olarak "boz- zacı'nın şahidi şıracı" dendi mi, "bir insanın başka kılığa bürünüp kendi lehinde şahit- lik yapması" kastedilir.

Bizim Halit'le Şevket'in de durumu böyledir. Halit bozacıdır, Şevket ise şıracıdır. İşveren konfederasyonu baş-kanı Halit, sanki kendisinden farklıymış gibi Şevket'i işçi haklarının savunucusu gibi göstermektedir. Oysa Halit

Narin ve onun işverenleri, dev- let süngüsü sayesinde işçilerin ensesinde boza pişirirken, şı- racı Şevket de pahalılık ate- şinden yandı, yoksulluktan bunalmış işçilere güya şıra sa- tarak onları serinletir gözük- mektedir. Oysa bozacı Halit'in bunalttığı işçilere şıracı şev- ket'in verdiği şıra afyonlu şı- radır. Amaç, işverenlere, on- ların hükümetine sözde çıkış- lar yaparak, güya işçilerin haklarını savunur gözükerek, işverenlerin değirmenine su ta- şımaktır, yani işçileri uyut- maktır

Cuntanın iş yasalarına göre grev yapılamayacağını, grev hakkının nasıl yok edildiğini bütün işçiler biliyor. Şevket Yılmaz işçilerin grev hakkı gaspedilirken, cuntanın sendi- ka emirnameleri için bir iki göstermelik söz dışında "ça- lışma barışı" için yasaları an- laşla karşılamış, bundan sonra işverenlerle daha iyi anlaşabileceklerini de söyleme- ye utanmamıştı.

Şimdi aynı Şevket Yıl- maz grev ilan edilen tersanele- re gidip "içeride üretim yapı- lırken ben grev gözcüsü göm- leği giymem" diyerek sözde şikayet ediyor.

Evet, bugün ülkemizde cuntanın iş yasalarına göre ya- pılan grev grev değildir. Bu yasalarla grev falan olmaz. Ama işçiler grev hakkına sa- hip çıkıp, kendi bildikleri gibi, gerçek grevler koyduklarında ortada cuntanın grev yasaları kalmayacaktır.

Hindistan halkı yaşamını ülkesine adanmış liderini yitirdi

Hindistan Başbakanı İndira Gandhi muhafızları arasında bulunan iki Sih militanının açtığı ateş sonucunda hayatını kaybetti.

Gandhi'nin ölümü ülkesinde ve dünyada büyük yankılar uyandırdı. Hindistan halkı derin bir elem içinde sokaklara döküldü. Kitle hareketleri âdeti bir kan davasına dönüşerek sokaklarda Sih tarikatına mensup kişilerin öldürülmesi şeklinde bir gelişim gösterdi.

Hükümet kuvvetleri bu katliamları önlemek için geniş tedbirler aldılar. Görevlerinde ihmali görülen bazı emniyet yetkilileri tutuklandı.

Gandhi'nin kayımdan dolayı Hindistan halkının duyduğu derin üzüntü, dünyanın başka ülkelerinde onun bir bağlantısızlık hareketi lideri, bir barış savunucusu ve sosyalist ülkelerle dostluk ve işbirliğini savunan bir lider olarak tanyan milyonlarca insanda da derin bir elem yarattı.

Hindistan geleneklerine göre yakılarak külleri ırmağa serpilmiş Gandhi'nin huzurunda son görevlerini yapmak üzere bir çok ülkenin devlet ve hükümet başkanları Hindistan'a geldiler.

Ölümlüyle ülkesinde ve dünyada yeri doldurulmaz bir boşluk bırakan Gandhi'nin başbakanlık görevini, aynı zamanda Kongre Partisinin ge-

İndira Gandhi babası Nehru ile birlikte.

nel sekreteri olan oğlu Rajiv üstlendi. Rajiv'in annesinin müstesna yerini doldurup duramayacağını da zaman gösterecek.

Hindistan başbakanı, bağlantısızlık hareketinin liderlerinden İndira Gandhi Sihal dinsel inancını taşıyan iki başbakanlık muhafızı tarafından öldürüldü.

Tüm dünyanın dikkatlerini üzerlerine çeken Sihal'lik nedir? Sihal dini 15. asırda oluşturulmuş hinduizm ile islamiyetin bir karışımı niteliğindeki genç bir dinsel inanıştır. Bugün Sihal dinine inanan Hindistanlıların sayısı 700 milyon nüfusun ancak %2'si kadardır. Ancak bu inanış ülkenin en zengin eyaleti olan Pencap'ta yaygın bulunduğu için inancı taşıyanların içindeki önemi, nüfus oranlarıyla açıklanamayacak kadar yüksektir. Örneğin Hindistan Cumhurbaşkanı ve Hindistan Hava Kuvvetleri Komutanı Sihal dinine mensuptur.

Dinsel motiflerle ortaya çıkan hareketin maddi temeli Pencap'ın zenginliklerinin ülkenin daha yoksul kesimleriyle paylaşılmasına duyulan tepkilerde aranmalıdır. Pencap eyaletinin tüm Hindistan tahıl üretiminin %65'ini sağladığı gözönüne alınırsa burada gelişmekte olan egemen çevrelerin otonomi ve bağımsızlık gibi talepleri niye ileri sürmeye başladığı da anlaşılabilir. Sihal'lerle Hindu'lar arasında etnik bir ayrılık yoktur. Buna rağmen ekonomik çıkarların farklılaşması kendini dinsel temeldeki ayrılıkların derin-

leşmesi şeklinde ortaya çıkarılmaktadır.

1970'li yılların ortalarından itibaren otonomi istekleri ortaya atılmaya başlanmıştır. Akali Dal adlı Sihal Partisi barışçı yollarla mücadeleyi hedef alan bir programla ortaya çıkmışsa da 1982'den itibaren şiddetli politikalarının mihrivi haline getiren gruplar öne çıkmaya başlamıştır. Bu grupların liderliğini Singh Bhindranvale isimli bir din adamı yapmaktaydı. Bhindranvale kısa bir süre önce silahlı adamlarıyla birlikte Amrisar kentinde bulunan Sihal'lerin kutsal saydıkları Altın Tapınak'ı işgal etmişti. İndira Gandhi hükümetinin aldığı bir kararla askeri kuvvetler tapınağı boşaltmış, bu sırada aralarında Bhindranvale de olmak üzere 600 Sihal ölmüştü. Hükümet uzun bir süre tapınaktakilere karşı zor kullanmaktan kaçınmışsa da Sihal militanlarının otobüs ve trenlere baskınlar düzenleyerek Hinduları öldürmeye başlamaları ve Haziran 1984'teki olaylarda 300'den fazla insanın ölümüne yolaçan şiddet eylemlerine girişmeleri bu kararın alınmasına yolaçmıştı.

Gandhi'yi öldüren Sihal militanları bu cinayetlerini Altın Tapınak olayının intikamı olarak göstermektedirler.

□□□

İndira Gandhi kimdir

İngiliz emperyalizminden bağımsızlığını kazanan Hindistan'ın ilk başbakanı Nehru'nun kızı İndira 19 Kasım 1917'de Uttar Parades eyaletinde doğdu. Kalkutta'daki Şantineketen Üniversitesinde ve daha sonra İngiltere'de Oksford Üniversitesinde eğitim gören İndira gençlik yıllarında İngiliz emperyalizmine karşı mücadeleye katılmış ve İngiliz sömürge yönetimini tutuklanmıştır.

21 yaşındayken Hindistan Ulusal Kongresi'nin üyesi olan İndira, ülkesinin 1947'de bağımsızlığına kavuşmasıyla Kongre Partisi içinde önemli görevlere getirildi.

Hindistan'ın bağımsızlık mücadelesinin önderi Mahatma Gandhi ile bir akrabalığı bulunmayan Firuz Gandhi ile evlenen İndira 1959 yılında Kongre Partisi'nin başkanlığına seçildi.

İndira Gandhi 1964 yılında Lal Bahadır Şastri başbakanlığındaki hükümette Yayın ve Enformasyon Bakanı olarak görev yaptı.

1966 yılının Ocak ayında başbakanlık görevine getirilen Gandhi ülke ekonomisini geliştirmek, halkın refah seviyesini yükseltmek için önemli sosyo-ekonomik tedbirler uyguladı.

Kongre Partisi'nin 1977'deki seçim yenilgisi üzerine muhalefete geçen Gandhi üç yıllık bir aradan sonra partisinin parlamentoda üçte ikilik bir çoğunluk kazanmasıyla tekrar başbakan oldu.

Gandhi dış politikada Nehru'nun barışçı birarada yaşama, bağlantısızlık, güvenlik, işbirliği ve silahsızlanma politikasını kararlı bir şekilde devam ettirdi.

Hindistan'ın bağlantısızlık hareketindeki önemli yeri, İndira Gandhi'nin 1983 yılında bu hareketin başkanlığına getirilmesiyle ifadesini bulmuştu. Gandhi'nin başkanlığı döneminde de barışın güvenliği, uluslararası ilişkilerde eşit haklar ve ekonomik gelişmeye hizmet eden yumuşama ve işbirliği için önemli girişimler yapıldı.

Onun dünya barışı için ve nükleer bir felakete karşı çabaları ile dünyada adil bir ekonomik düzenin kurulması doğrultusundaki girişimleri, bağlantısızlık hareketine önemli bir atılım getirmiştir.

İndira Gandhi bu yılın Mayıs ayında silahsızlanma çağrısına imza atan altı devlet ve hükümet başkanından biridir. Gandhi, Hint Okyanusu'nun bir barış bölgesi haline getirilmesi için de büyük çaba harcamıştır.

Hindistan'ın, İndira Gandhi başkanlığındaki dış politikasının bir köşe taşı da, Hindistan'ın sosyalist devletlerle sıcak ve verimli işbirlikleri kurmasıdır. İndira Gandhi Temmuz 1976'da kendisinin "dostluk seyahati" adını verdiği bir geziyle Demokratik Alman Cumhuriyetini ziyaret etmişti.

İndira Gandhi 1971 yılında Sovyetler Birliği ile Barış, Dostluk ve İşbirliği anlaşmasını imzaladı. 1982 yılında Sovyetler Birliği ziyareti nedeniyle yaptığı bir açıklamada, Hindistan ile Sovyetler Birliği arasındaki dostluğu tüm dünyada barışın güvenliği ve sağlamlığı için bir faktör olarak nitelemiştir.

Başbakan Gandhi büyük bir özveriyle Hindistan'ın zor gelişme sorunlarını çözmek için çaba gösterdi. Hindistan komünistleri Gandhi'nin iç ve ekonomik politikasını sık sık eleştirmişler fakat onun dış politikasına daima yüksek bir değer biçmişlerdir.

Gandhi'nin ölümüyle bağlantısızlık hareketi kurucularından, önderlerinden birini, Hindistan halkı kendini yurduna vakfetmiş liderini, sosyalist sistem sağlam bir dostunu kaybetti.

Barışçılara karşı savaş

Polisin provokatör kullanması bilinen bir gerçek. Nitekim Der Stem dergisinin yayınına göre F.Alman polisi sadece "adi suçlular" arasında değil, savaş aleyhtarı hareketlerde de provokatör kullanıyor. Hem de uzun süredir.

Örneğin Peter Tröber bunlardan biri. Tröber Federal Anayasa'yı Koruma Örgütü tarafından 25 Haziran 1983'te Krefeld'e gönderildi. ABD başkan yardımcısının ziyareti dolayısıyla Krefeld'de gösteri vardı. Tröber göstericiler arasına karıştı ve biraz sonra da bir polise saldırdı. Diğer göstericilerle birlikte tutuklandı. Ancak daha yüksek ve anlaşılabilir Tröber'i daha yakından tanyan bir mahkeme, kendisinin polise çatıştığı yolunda yeterli delil bulunmadığına karar verdi.

Zaten başka türlü bir karar da verilemezdi. Baden-Württemberg Eyaleti polis müdürü Alfred Stümper'in imzaladığı bir belgeye göre gizli ajanların telefon dinlemek, hırsızlık, şiddet hareketlerini tahrik etmek dahil (belki cinayet hariç) herşeyi yapma izinleri var.

Alman Basın Bürosu PPA'nın belirttiğine göre Anayasayı Koruma Örgütü, Federal Almanya'daki milyonlarca kişi hakkında bilgi toplamak için gizli faaliyetlerde bulunuyor. Askeri Karşı Casusluk Örgütü MAD, ülkedeki aktif politikacılardan 50 bini için dosya tutuyor, oysa bu örgütün görevi "sivillerle" uğraşmak değil. Sınır polisleri de Alman Demokratik Cumhuriyeti ve diğer sosyalist ülkeleri ziyaret eden F.Almanları dosyalıyor.

Sadece dosya tutmakla iş bitmiyor tabii. Bitburg'daki Amerikan üssünü protesto eden yüzlerce kişi mahkemelerde 600 bin marka varan pa-

ra cezasına çarptırıldılar. Geçen yılın Kasım ayında beri Baden-Württemberg'deki Müllingen üssünde, Pershing füzelerini protesto eden 1052 kişi tutuklandı. Karalisteye almanlar artık sadece komünistler değil, yeşiller, Sosyal Demokratlar, Hristiyan Demokratlar, savaş aleyhtarı gösteri yapan her kim olursa olsun karalisteye alınıyor.

Amerika'da durum daha da kötü. Minneapolis kentindeki B-1 stratejik bombardıman uçaklarını ve Trident denizaltılarının belirli parçalarını üreten Sperry Rand korporasyonunu protesto eden savaş aleyhtarı iki kişi hakkında savcı 10'ar yıl hapis ve büyük para cezaları istiyor. Florido eyaletindeki Orlando kentinde savaş aleyhtarı sekiz kişi üçer yıl hapse mahkum oldular. Yüzlerce Amerikalı barış savaşçısı mahkemeye verildi. Bu baskı dalgası özellikle seçim kampanyası sırasında sertleşti.

İngiltere'deki muhafazakar hükümet de artık "demokratik inandırma metodu kullanma" konusundaki maskesini çıkarıp attı. Polis, Greenham'deki ABD hava üssü yanındaki barış kampını ortadan kaldırmak üzere harekete geçti. Londra'da çıkan Guardian gazetesi bunun hükümetin yeni kampanyasının başlangıcı olduğunu bildiriyor. İngiliz hükümeti Amerikan üssünde "istenmeyen komşulardan" kurtulmak ve İngiltere'deki savaş aleyhtarı hareketi bastırmak istiyor. Ayrıca Heyford'daki Amerikan hava üssünü protesto etmek için yürüyen 130 kişi de mahkemeye verildi. Polis yürüyenleri trafiği aksatmakla suçluyor, çünkü kaldırımda değil, caddede yürüyüş yapıyorlarmış! Ayrıca New Statesman dergisi, İngilizlerin ünlü MI-5 savaş casusluk servisi-

nin ilerici örgütler, sendika liderleri, siyasi partiler, hatta parlamentodaki liberal düşünceli milletvekilleri hakkında bilgi toplayıp dosya tuttuğunu bildiriyor.

Fransa'da durum daha iyi değil. Polis yetkilileri gözlerini siyasetle uğraşanlardan ayırmıyor. Yüzbinlerce Fransız vatandaş hakkındaki bilgiler özel hafıza bankalarında toplanıyor. Ivry-sur-Seine kentindeki bir fabrikada sendikacılar tarafından ele geçirilen bu bilgi bankalarında neler olduğunu çok iyi anlatıyor: "yüzde yüz kızıl", "solu destekliyor", "iyi bir işçi, ama komünist".

İtalya başbakanı Bettino Craxi'nin hazırladığı bir raporda İtalya'da durumun çok gergin olduğu belirtiliyor. Nedir bu gerginliği yaratan?

Craxi'ye göre savaş aleyhtarı, nükleer füzelerle karşı, pasifist hareketler. Bunları etkisiz kılmak için de özel servislere çok geniş yetkiler verilmeli. Yani Roma'nın resmi politikası da ulusal kurtuluş hareketlerini ve barış güçlerini terörist olarak niteleyen Reagan "felsefesi"nin bir devamıdır.

Ancak nedense bütün bu önlemler barış hareketini bir türlü söndüremiyor. Söndürmez de.

Türkülerimiz kardeşdir Sitranen me dostin

Melike Demirağ ile Şivan'ın düzenledikleri dizi konserler devam ediyor. 24 Kasım'da Brüksel'de sahneye çıkacak olan sanatçılar, bir TV çekimi nedeniyle konserlerine bir müddet ara verdikten sonra, 5 Ocak 1985'te Nürnberg'de yeniden sahneye çıkacaklar. Sanatçıların daha sonraki konserlerinin tarih ve yerleri sırasıyla şöyle:

12 Ocak Kopenhag(Danimarka), 19-20 Ocak Viyana ve Innsbruck(Avusturya), 27 Ocak WDR konseri(canlı yayın, saat 12.05), 2 Şubat Mannheim, 3 Şubat Rüsselsheim, 9 Şubat Sydney, 16 Şubat Melbourne (Avustralya). Sanatçılar bu arada henüz tarihleri kesinleşmemekle beraber, Bremen, Dortmund, Stuttgart ve Münih'te de sahneye çıkacaklar. Bu konserlerin tarihleri kesinleşince, gazetemizde duyurusunu yapacağız.